

KESKENY ÚT

A Közép-Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház lapja · IX. évfolyam, 40. szám, 2006. december

Tartalom

Krisztus születése

Az alázatról...

Hermann Witsius:
egy szövetséges teológus

A tücsök és a hangya

Van-e békességed?

Lélek története

„Elég néked az én
kegyelmem...”

„Küldd el világosságodat...”

Kálvin a kegyességről (2. rész)

Lecke a kávéról

A nyugalom napja (2. rész)

Még ma rendezni kell

Az év utolsó éjszakája

Innen-Onnan

„Jaj azoknak, akik hősök
borivásban...”

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat.

Online verzió

Kiadja:

KÁROLYI GÁSPÁR TEOLÓGIAI
ÉS MISSZIÓI INTÉZET

3527 Miskolc, Kartács u. 1

Tel.: 46/412-558

E-mail: kgtmi@axelero.hu
http://www.reformatus.org

Szerkesztő: Bagoly Gyula

ISSN 1788-5469

Krisztus születése

Lk 2,1-7

Egy gyermek születéséről olvassunk ezekben a versekben. A testet öltött Igének, Jézus Krisztusnak a születéséről szólnak e sorok. Minden gyerekszületés egy csodálatos dolog, de Krisztus születése a legcsodálatosabb és legjelentősebb születés volt az összes közül. „Isten megjelent testben.” (1Tim 3,16) Az az áldás, amit Ő hozott a világra, kibeszélhetetlen: Ő nyitotta meg a bűnös ember számára a menny kapuját. Vizsgáljuk meg Krisztus születésének körülményeit.

1. *Lássuk meg először az időt, amikor Krisztus megszületett.* „És lőn azokban a napokban, Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék”. (1.v.) Látható ebben az isteni bölcsesség. A fejedelmi bot elmúlóban van Júdából. (1Móz 49,10) A zsidók idegen hatalom alá kerülnek, melynek adózással tartoznak. Elveszítik függetlenségüket. Júdea a római birodalom provinciájává lesz. Elérkezettnek tűnik az idő, hogy a Messiás megszülessen.

Az egész civilizált világ egy birodalom alá tartozott abban az időben. Ezért sem túlzott Lukács, amikor azt írta, hogy „Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék”. Augustus császár biztosította birodalmában a békét, a fejlett és biztonságos úthálózatot, az enyhe határokat. Az evangélium hirdetői akadálytalanul közlekedhettek az egész világon. Nem volt megfelelőbb idő Krisztus megszületésére.

Lássuk meg, hogy az idők Isten kezében vannak. Semmiről nem maradunk le. Ő tudja, mikor minek van itt az ideje, és Ő tudja előkészíteni az időket, alkalmakat. Ő tudja, mikor van szükségünk a próbára, mikor van szükségünk a teher alól való felszabadulásra; mikor van szükségünk a megaláztatásra és a felmagasztaltatásra. Ő tudja, mikor van szükségünk pálcára és mikor simogatásra. Ő rendel el az időket, alkalmakat. Ne nyugtalankodjék a mi szívünk, mintha mi volnánk az idők elrendelői.

2. *Lássuk meg másodszor a helyet, ahol Krisztus megszületett.* A Megváltónak Betlehemben kellett megszületnie: „De te Efratának Betleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nekem, aki uralkodó az Izráelen; akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.” (Mik 5,2) És lassa csodát, Krisztus Betlehemben születik meg, és nem Názáretben.

A Betlehem név jelentése: „a kenyér városa”. A legmegfelelőbb hely, ahol az életnek kenyerre megszülethetett. Betlehem Dávid városa. Itt született Izrael legnagyobb királya, aki Krisztus előképe volt. Betlehem Ruth és Boáz városa. Itt van Rákhel sírja is. De ami igazán híressé tette ezt a kis várost, az, hogy itt született meg az Úr Jézus Krisztus, a világ Megváltója.

„És lőn, mikor ott valának, betelének az ő szülésének napjai és szül az ő elsőszülött fiát.” (6-7.v.) Pontosan akkor teltek be az ő szülésének napjai, amikor Betlehemben voltak. Isten mindeneket ír-

nyító gondviselését láthatjuk ebben is. „Mint a vizeknek folyásai, olyan a királynak szíve az Úrnak kezében, valahová akarja, oda hajtja azt.” (Péld 21,1) Augustus császár összeírásra vonatkozó rendelete Isten rendelése szerint történik. Isten úgy irányítja az eseményeket, hogy József és Mária Betlehemben legyenek, amikor a kis gyermek megszületik. Mit sem tudott arról Augustus, hogy Isten irányítja az ő szívét, s birodalmában éppen akkor történik a történelem legjelentősebb eseménye.

A keresztyén embernek nem szabad félnie a vezetők rendeleteitől, vagy bármilyen rendeltől, ami a világban megszületik, mert tudhatja, minden mögött Isten tanácsa és rendelete áll. A hatalmasoknak hatalma nem maguktól van, hanem felülről. „Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna néked...” – mondta Krisztus az Őt zsarolni próbáló Pilátusnak (Jn 19,11). Isten gondviselése és szuverenitása a keresztyének nyugvágya.

3. *Lássuk meg harmadszor a körülményeket, amiben Krisztus megszületett.* Ebben is láthatjuk Isten bölcsességét és gondviselését, mert olyan körülmények között született Krisztus, hogy mindenféle embernek Megváltójává lehessen. Ha Krisztus palotában született volna, a császár leányának gyermekeként, hogyan lehetne bátorságunk nekünk hozzá kiáltanunk? Hogyan válhatott volna Ő a szegények és elnyomott sorsúak Barátjává és Szabadítójává, ha királyi udvarban születik?

Ugyanakkor Krisztus irántunk való szeretetét, kegyelmét is láthatjuk ebben. Születésének körülményei pontosan megfeleltek annak a küldetésnek, amire vállalkozott, ti. hogy szegénnyé legyen értünk, hogy mi az ő szegénysége által meggazdagodhassunk. Szülei „hajléktalanok” voltak Betlehemben, mert nem volt hely számukra a vendégfogadóban. Nem azért, mert nem engedték be őket, hanem azért, mert megtelt – ez is Isten gondviselése volt. „És szülé az

ő elsőszülött fiát; és bepolyálá őt, és helyezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál.” (7.v.)

Soha ne feledjük el, hogy Krisztus megalázkodása által nyertük el a mi felmagasztalásunkat, megdicsőülésünket. Azért szállt alá, hogy mi oda mehessünk, ahonnan Ő eljött. Ne felejtjük el, hogy az egész világ előtt „édes kis betlehemes történet”-ként ismert esemény a Krisztus megalázkodásának első lépése volt. Ne felejtjük el, hogy szegénysége által szerzett nekünk gazdagságot. Ez a szeretet minden értelmet felülmúl.

Emlékezzünk ezen a karácsonyon is a legfontosabb gyermek megszületésére, s ennek kapcsán emlékezzünk Isten bölcsességére, mindeneket irányító gondviselésére, és mindenek fölött való szeretetére. Emlékezzünk arra, hogy a karácsonyi történet az Isten Fiának a megalázkodásáról, önmagának megüresítéséről szól. Áldjuk Őt mindezért. Ámen.

Sikó Mihály

Karácsony Betlehemben

Az alázatról...

„Szeretnél felemelkedni? Kezd meg a leszállást! Szeretnél egy tornyot építeni, amely a felhőkig ér? Vesd meg először az alázat alapját...”

Ágoston

„Azok, akik ismerik Istent alázatosak, azok pedig, akik még magukat is ismerik, nem lehetnek büszkék...”

John Flavel

„Ne gondoljuk azt, hogy csillagoknak kell lennünk ahhoz, hogy világítsunk. A szegény asszony is egy gyertya fényénél találta meg az elveszett drakhmát...”

Jowett

„Az alázat egy furcsa virág: téli időben nő a legjobban, valamint a megpróbáltatások viharában...”

Samuel Rutherford

„Hogyan tudható meg, hogy egy alázatos, szolgáló szívünk van? Abból, ahogyan reagálunk akkor, amikor szolgálóként kezelnek!...”

Anonymus

„Amiképpen Krisztus nem szűnt meg Király lenni, amikor szolga volt; Oroszlán lenni, miközben bárány volt; Isten lenni, miközben emberré lett; Bíró lenni, miközben elítéltetett; akképpen az ember sem veszíti el méltóságát, ha megalázkodik, sőt valójában tiszteltetni fog alázataért...”

Henry Smith

„Az alázat a legjobb előkészület a hitre, hiszen megtanít alávetni magunkat Isten Igéjének...”

Kálvin

„Isten dicsőségének látványa megaláz. A csillagok eltűnnek, amikor a Nap felbukkan...”

Thomas Watson

„Az alázat egyszerre kegyelmi ajándék és eszköz a kegyelem vételére...”

John Trapp

„Az alázat Istennel harcol, akárcsak Jákób, és úgy győz, hogy megadja magát...”

Thomas Adams

„Minél inkább alászáll az én, annál inkább felemelkedik a Krisztus, miként a mér-

leg két serpenyője; az egyiknek alább kell szállnia, hogy a másik felemelkedhessen; az ennek alá kell szállnia a bűnbánatban, hogy a Krisztus felemelkedhessen hit által...”

C. H. Spurgeon

„Ha lefekszel Krisztus lábaihoz, Ő karjaiba emel téged...”

William Bridge

„Egy alázatos bűnös jobb helyzetben van, mint egy felfuvalkodott angyal...”

Thomas Watson

Isten senkit sem küld el üresen, kivéve azokat, akik telve vannak önmagukkal...”

D. L. Moody

„Az alázat a büszkeség megtérése...”

Nehemiah Rogers

„Az Isten a kevélyeknek ellenök áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad...”

Jak 4,6

Válogatta és fordította: Szőke Imre

Hermann Witsius: egy szövetséges teológus

Isten emberrel való kapcsolatára vonatkozóan mindig is kétféle gondolkodás létezett. Egyesek azt tartják, hogy a rend és a törvény Istene saját, az Ő örök jellemét tükröző standardjai által kormányozza az általa teremtett világot, ezeket kinyilatkoztatta a Szentírásban, és parancsként adta az embernek. Azt, amire az ember nem képes, ti. megtartani Isten Ádámmal és utódaival kötött szövetségét, Isten beteljesíti az Ő szövetségében Krisztussal és Egyházával. Mások szerint Isten pillanatnyi indíttatásból cselekszik, noha ez teljesen paradox tettekhez vezet. Ők Istent a véletlen, a tetszőleges önkény és a szeszély Isteneinek tekintik. Előbbi nézet természetesen az Újszövetség szerzőié, a reformátoroké, a puritánoké és az evangéliumi ébredések vezetői. Utóbbi pedig olyanoké, mint például a Kálvin tanait tagadó Hugo Grotius¹ (1583-1645.), aki azt tartotta, hogy Istent nem határozza meg saját jelleme, és habár a mózesi törvény és Isten megváltásra vonatkozó teljes tanácsvégzése meg vannak írva az Ő- és Újszövetségben, azok csupán ideiglenes eszközök múlandó célok megvalósításához, és vajmi kevés hasznot jelentenek az ember igaz istenismeretben való fejlődésében.

Azok, akik Isten változhatatlanságát vallják, megmutatják, hogy a

Hermann Witsius

Szentírás hogyan tanítja Isten megbízottjával, a Fiával kötött szövetséget, aki részese az Ő emberfölötti, tökéletes, változhatatlan és örök természetének. Annak kifejtése, hogy Isten ezt miként végzi el, a hollandiai Enkhuisenből származó Hermann Witsius (1636-1708) életművévé vált.

Witsius istenfélő szülők gyermekeként született, akik fiukat már születése előtt az Úrnak ajánlották. Amikor a gyermek koraszülöttként világra jött, a bábák néhány órát jósoltak neki. De szülei hittel könyörögtek Istenhez, és megígérték, hogy gondoskodással és fegyelemmel fogják gyereküket felnevelni az Úr előtt. Az Úr megtartotta a gyermek életét, aki aztán Hollandia egyik legnagyobb lelkesze és hittudósa lett. A gyermek Hermann imádkozni, olvasni, és írni tanult, még mielőtt 5 éves korában latin iskolába került volna. Később tudós nagybátyja, Peter Gerhard vállalta fel az ifjú oktatását, és felkészítette őt az egyetemi tanulmányok megkezdésére. Gerhard történelmet, holland, francia, latin, görög és héber nyelvet és más tudományokat tanított neki, és belenevelte a Biblia szeretetét. Witsiust bőséges tudására tekintettel már kb. 14 éves korában felvették az utrechti egyetemre. Professzorai csodálkozva ismerték el, hogy nem sok minden volt, amit taníthattak volna neki. Hermann mindazonáltal tudta, hogy egy dolog hiányzott tanulmányaiból, ami mélyíthette bibliai ismereteit. Bár kisgyermekkorától fogva Isten dolgaira tanították, diákként csupán elméleti ismeretei voltak a megváltásról. Ha azt nézzük, hogy Witsius professzorai Johannes Hoornbek és Gisbertus Voetius voltak, megértjük, hogy micsoda „földi mennyország” lehetett Utrecht abban az időben.

Witsiust 19 éves korában szolgálatra jelölték, és meghívták Hol-

landia francia ajkú egyházközségeibe. Két évvel később, 1657-ben West Wouden református gyülekezetében lett lelkipásztor, ahol 4 évet töltött el. Ez idő alatt Witsius Szentháromságról szóló értekezése európai szintű sikert aratott, Hollandia-szerte hirdette az Igét, előadásokat tartott, és az evangélium hirdetése által nagy népszerűsége tett szert. Ez a magas akadémiai műveltségű tudós különösen sok gyermeket és fiatalot vezetett az Úrhoz, mivel Isten igazságait még a legfiatalabbak számára is egyszerűen és érthetően tudta szakba foglalni.

1660-ban Witsius feleségül vette Aletta van Borchornt, egy kereskedő lányát, aki mindig azt mondta, nem tudta, hogy férje iránti szeretete vagy tisztelete volt nagyobb. A házaspárnak két korán elhunyt fia és három lánya született. Aletta férje oldalán szolgált az Urat egészen 1684-ben bekövetkezett haláláig. Hosszú és fájdalmas betegsége alatt végig mély reménységről és örömről tett bizonyosságot az Úrban. 1661-ben Witsius elfogadta Hollandia egyik legnagyobb gyülekezetének meghívását Wormerenbe, ahol a közösség korábban sajnálatos módon tucatnyi részre szakadt. Witsius prédikációinak hatására a gyülekezet egysége újra helyreállt, őt pedig 1668-ban hasonló munkára hívták meg Leeuwardenbe, Friesland fővárosába.

Ebben az évben jött létre a hármas szövetség az egyesült holland tartományok, Svédország és Anglia részvételével. A holland hívók számára ez a szövetség volt a védőbástya Spanyolország és Franciaország, a pápa – az egyesült tartományok protestáns gyöngyszeméért nyúló – mohó két keze ellen. Amikor már úgy tűnt, hogy Hollandiát eltiporják, színre lépett Orániai Vilmos, hogy megmentse hazáját a katasztrófától,

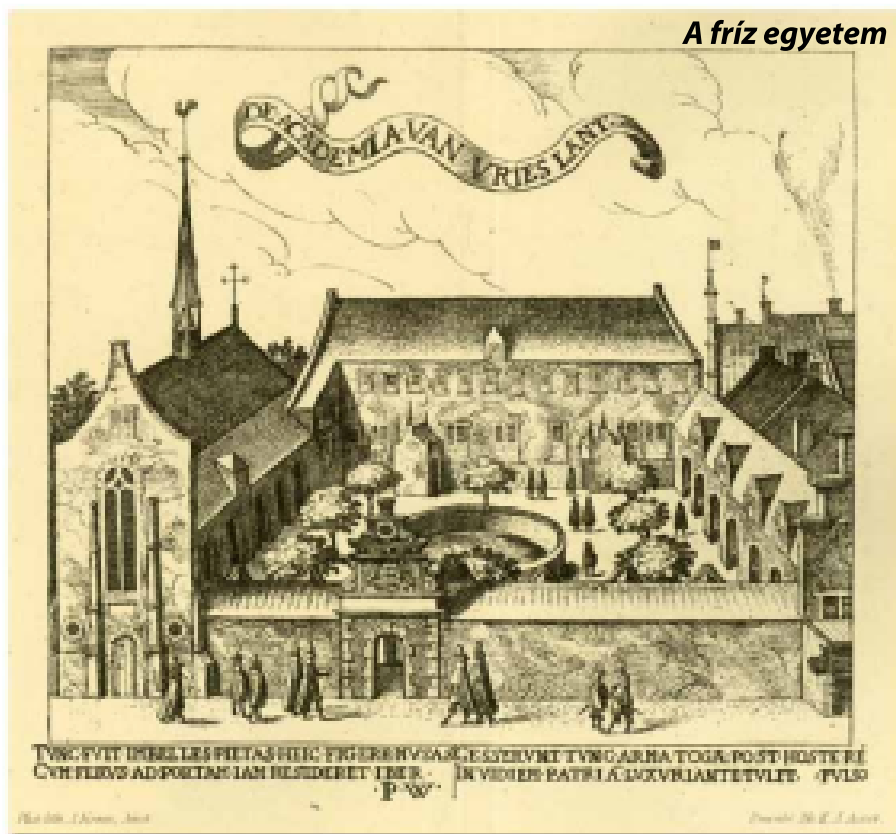
Angliát a szegénytől, azaz mindkét országot a pápai uralomtól.

1675-ben Witsius doktori fokozatot szerzett, és meghívták a Franeker Egyetem teológiai karára. Ekkor már akkora hírnévnek örvendett, hogy *De vero Theologo* című beiktatási előadását meghallgatni óriási tömeg jött el a tartományok minden részéből. Witsius rájött, hogy Isten tehetséggel és tekintéllyel ajándékozta meg, és elhívta őt azzal a céllal, hogy tollát a holland protestantizmus olyan ellenségeivel szemben használja, mint Róma és egyes holland protestáns tévtanítók. Ez utóbbiak – Grotiuszal egyetértve – tagadták a Sola Scriptura tanítását, és ehelyett az egyház hagyományokon alapuló, ún. intézményesített szentségének

(pia antiquitas²) nézetét hirdették, amely egyenes út volt vissza Rómához. Witsius írásaiban a grotianizmus, a sozinianizmus³ és az arminianizmus⁴ ellen is fellépett azzal érvelve, hogy e tanok a bibliai igazságok nyílt ellenségei, amelyek „meggyalázzák Isten szövetségének tanítását”, és amelyekkel így „abszolút szükséges szembeszállni”. Witsius szemében a grotianizmus még a sozinianizmusnál és az arminianizmusnál is veszélyesebb volt. E nézet hívei a biblikus teológia nyelvvel visszaélve egy olyan törvényről beszéltek, amely nem a mózesi törvény, egy elégtételről, amely nem büntetés általi, és egy helyettesítésről, amely nem szükségyszerű és nem más helyett elvégzett. Ennek okán Witsius pro-

fesszori éveinek egyik első termése az a *De Oeconomia Foederum Dei cum Homnibus*⁵ című hatalmas munka lett, amely a kálvini Intitúciók mellett a biblikus teológia és evangelizáció egyik exegetikai alappillére lett. E mű John Gill és társai által publikált XVIII. századi fordítása ma is elérhető két kötetes kiadásban, amely nagy áldás mindazok számára, akik Istenről akarnak bizonyosságot tenni embertársaiknak. Ezt a Gill-féle kiadást küldte el John Ryland 1753. februárjában James Herveynek, aki ezt írta vissza: „Megkaptam lekötelező levelet és a Witsius által írt nagyon értékes ajánlékot, amelyet barátságod emlékműveként hálatelten őrizni, és – mint az evangéliumi bölcsesség tárházát – figyelmesen tanulmányozni fogok. Az Úr Jézus Krisztus ültesse el az író tollából származó drága igazságokat minden olvasó szívébe!” Hervey csakugyan megtapasztalta ezt a szívbe ültetést, és ezt írta a múról egy másik barátjának: „Nagyon szeretném, ha a kedvemért némiképp megismernéd a szerzőt, mert ha bármilyen kérdésben nézeteim okát és megalapozását akarod tudni, Witsius lehet az én szószólóm; ő jobban elmondja a véleményemet, mint ahogyan én magam tudnám.” Theron és Aspasio című művében Hervey Witsius munkáját „mannával rakott aranyedénynek” nevezi, amely „kívülről fénylő arany, belülről pedig mennyei étellel telí”.

Witsius számos keresztyén sikerkönyvet alkotott, pl. az apostoli hitvallásról és az Úr imádságáról, a diákokat a világ minden tájáról azonban a szövetségről szóló munkái vonzottak leginkább, akik közül a legjobbkat képes volt meggyőzni, hogy holland egyetemen vállaljanak el oktatói pozíciókat. Miután John à Marck személyében kiváló helyetteset talált magának Franekerben, Witsius elfogadta az Utrechti Egyetem meghívását, ahol Burmann professzor halála után Franekerhez hasonló-

an a teológiai kar vezetője és a helyi gyülekezet lelkipásztora lett. *De Praestantia Veritatis Evangelicae* című beiktatási értekezése teljesen világossá tette, hogy Witsius az akadémiai munka evangéliumi alkalmazásának fontosságát hangsúlyozza. Witsius rövid időn belül egy evangéliumi, református pásztorokból és tanítókból álló szilárd magot épített föl maga mellett. Az egyetem minden fakultásán tanítók hallgatták előadásait.

Witsius rendkívüli energiával rendelkezett. Napközben tanított, esténként prédikált, éjszaka pedig tanult, írt, és készült, így ahogyan azt barátai megerősítették, gyakran egyáltalán nem aludt. Még középkorúként is arról (is) volt ismert, hogy sokszor napokon és éjszakákon át dolgozott, egy percnyi alvás nélkül. Hírneve alapján nem meglepő, hogy 1685-ben őt választották meg a II. Jakab angol király koronázására induló delegáció vezetőjévé, akire a hollandok a református hit melletti hűségükkel akartak hatást gyakorolni. Witsius az Angliában töltött idő alatt sokféle felekezettel került kapcsolatba, az anglikánoknak és a disszenter-

nek⁶ is ugyanazt elmondta, és közeli barátságba került az evangéliumi emberekkel. 1686-ban az Utrechti Egyetem rektora lett.

Witsius személyes barátja talált Orániai Vilmosban, aki hitbéli kérdésekben erősen támaszkodott tanácsaira. 1698-ban Vilmos felkérte Witsiust, mint személyes pártfogoltját a leideni teológiai kar vezetésére. Ám ekkor a feszített életmód benyújtotta a számlát, és az idősödő Witsius egészsége romlani kezdett. Úgy érezte, hogy a hívásra mennie kell, és embereket felkészíteni a szolgálatra, a lelkipásztori munkát pedig abbahagyni. 1 évvel később a holland államok és Nyugat-Friesland által alapított teológiai főiskola kormányzójává választották, s ekkor Witsius – mivel Leidenben is nagyon marasztalták – ismét kettős teherrel találta szemben magát. Egészségi állapota gyorsan romlott, ismertsége és elismertsége azonban egyre nőtt, és az igazságot és a tiszta ismeretet keresők seregei érkeztek őt hallgatni egész Hollandiából, Franciaországból, Németországból, Angliából, Lengyelországból, Svájcól és Kelet-Európából. Még az Eliot (1604-

1690) munkája kapcsán megtért amerikai indiánok közül is sokan elutaztak Leidenbe, hogy ott készüljenek fel a szolgálatra.

Witsius utolsó éveit testi problémák nehezítették, 6 évig szenvedett erős fájdalomtól, szédüléstől, és szellemi ereje, emlékezete is meggyengült. 1708. októberében egy súlyos szívroham után azt mondta a mellette lévőeknek, hogy érkezett hazatérésének ideje. Élete utolsó óráiban áldott reménységgől és mennyei örömről beszélt. Békességgel telve tért haza az Úrhoz.

Dr. George Ella

Engedélyezett fordítás a Banner of Sovereign Grace Truth 1998. októberi számából

fordította: Tihanyi Pál

Jegyzetek

¹: Hugo Grotius (1583-1645.): németalföldi teológus, író, politikus és jogász. Az emberi akarattal az isteni kegyelemmel való együttműködése szükségességét, az üdvösséghez a krisztusi megváltás elégtelenségét tanította. Arminius és Sozini eszméitől (ld. a további lábjegyzeteket) csupán kényszerből határolódott el. A Bibliát igaznak tekintette, mondván, hogy a Szentírás szerzőinek úgymond „nem volt okuk” arra, hogy hazudjanak, tagadta azonban annak Istentől való teljes ihletettséget, verbális inspirációját. Szerinte az ember a saját természetében, azaz a lelkiismeretében jelen lévő törvény megértése által önmaga képes eljutni a tökéletes ismeretre, tudásra. (*a ford.*)

²: Grotius azt gondolta, hogy az újszövetségi időkhöz legközelebb élő szentek ismerték, és értették meg legtökéletesebben az ember természetében jelen lévő belső törvényt. A pia antiquitas ezért elsősorban a korai egyházatyákról való tanításon alapszik, és a Sola

Scriptura-t teljes egészében elveti. (*a ford.*)

3: Fausto Sozini (1539-1604.): itáliai születésű antitrinitárius teológus, reformátor és egyházszervező, az unitarizmus vagy sozinianizmus megteremtője. (*a ford.*)

4: Jacobus Arminius (1560-1609.): németalföldi protestáns teológus, a reformáció arminianus vagy remonstráns irányzatának szellemi vezetője. A kegyelmi kivá-

lasztásról azt tanította, hogy abban Isten az emberek Általa előre látott hite alapján hoz döntést. Szerinte az embernek módjában áll elfogadni, vagy elutasítani a kegyelmet, azaz valójában nincs abszolút predestináció, a megváltás pedig lehetőség szerint mindenkire, nem csak a kiválasztottakra vonatkozik. Arminius a részvételével folyó hitviták közepette meghalt, hívei azonban nézeteikkel szemben

türelmet (remonstratio) kértek, és kaptak; innen a mozgalom későbbi remonstráns elnevezése. Végül az 1618-as dordrecht zsinat az arminianusok ellen határozott. (*a ford.*)

5: A mű angol címe: The Economy of the Covenants Between God and Man.

6: Az anglikán egyházból kiszakadt hitvalló keresztyének. (*a ford.*)

Lélek története

Egyszer Lélek sétált a kertben. Mivel korábban megváltást kapott Istentől, ezért örült az Úrnak, gyönyörködött Őbenne, és közben vidáman füttyörészve járt-kelt. De még kiskorú keresztyén volt.

Ahogy sétált a kertben, egyszer csak hirtelen egy gyönyörű, vonzó nő lépett elé egy fa mögül, ajkán csábos mosollyal. Lélek megijedt, de végül megszólalt.

– Én Lélek vagyok, hát te ki vagy?

A nő válaszolt:

– Én vagyok Kísértés. Nálam van az, amit akarsz.

– Mit akarok én? – kérdezte Lélek.

– Mindent, ami a testé – szólt Kísértés.

– Jól van, vezess engem – mondta Lélek.

Így elmentek, és eleget tettek a test kívánságainak.

Amikor Lélek visszatért a kertbe, találkozott Váddal, aki így szólt hozzá:

– Áá, láttam, hogy találkoztál a barátommal, Kísértéssel.

– Igen, így van, de ki vagy te? – kérdezte Lélek.

– Én vagyok Vád, aki Kísértés után jön. Egymás keze alá dolgozunk.

Azzal Vád ráugrott Lélek hátra, és elkezdte ütlegelni. Ütötte, ahol érte, a fejét, az arcát, a karját, rugdosta a lábát. És ez így ment hosszú napokig.

A 3. napon Lélek a sok fájdá-

lomtól összegörnyedve lerogyott a földre. Ekkor futva érkezett oda Irgalom, és rákiáltott Vádra:

– Megparancsolom, hogy hagyj abba!

– He-he, kényszeríts rá, ha tudsz – vihogott Vád.

Irgalom kirántotta a kardját, és kettévágta Vádat. Lélek nagyon elámult. Irgalom odalépett hozzá, és felemelte. Nagyon erős, de ugyanakkor gyengéd volt. Így szólt Lélekhez:

– Elintéztem, most már nem fog többet bántani téged.

– Hogyan köszönhetem meg ezt neked? – kérdezte Lélek.

– Nos – mondta Irgalom –, engem Isten küldött hozzád, hogy bemutassam neked egy kedves barátomat, akinek a neve Szabadítás. Éppen ekkor érkezett oda Szabadítás.

– Látom, Lélek, nem vagy valami jól.

– Valóban, amíg Irgalom el nem jött hozzám. De nagyon örülök, hogy itt vagy, Szabadítás.

– Én is örülök, Lélek. Kész vagy elfogadni engem?

– Mire gondolsz? – kérdezte Lélek.

– Mikor elfogadtad Krisztust, és elkötelezted magad, hogy Vele fogsz jární, akkor elfogadtad az Ő szeretetét és áldásait is. Én Krisztus szeretetének része vagyok. Segítek rajtad, hogy ne gondold többet Vádra. Lehet, hogy Kísértés ismét megkörményékez majd, de van szá-

modra valaki, aki a továbbiakban ebben segíteni fog rajtad. A neve: Kegyelem.

Kegyelem odalépett Lélekhez, és ezt mondta:

– Lélek, már vártalak téged.

Valójában mind a hárman nagyon vártuk, hogy találkozzunk veled. Segítek neked abban, hogy ezután elkerüld Kísértés csapdáit, és az Isten által kijelölt, helyes úton járj. De szeretném, ha megismerkednél még valakivel: Hittel.

Megjelent Hit.

– Én vagyok Hit. Segítek neked, hogy erős maradj, és kitarts végig – mondta.

Lélek elkezdett sírni. Ekkor Szabadítás így szólt:

– Ez az, amiért itt vagyunk: Jézus Krisztus megszabadított téged, Kegyelem által megmentett, és Irgalommal és Hittel ajándékozott meg. Így szeret téged Jézus Krisztus.

Lélek felnézett, és ezt mondta:

– Szeretlek, Jézus!

„Íme, Isten az én szabadítóm, bízom, és nem rettegek, mert erőm és énekem az Úr, megszabadított engem.” (Ézs 12,2)

„És hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítalak téged és te dicsőítesz engem.” (Zsolt 50,15)

Az E-mail Ministry nyomán fordította és tádolgozta: Tihanyi Pál

Van-e békességed?

„Jobb a száraz falat, mellyel van csendesség; mint a levágott barmokkal teljes ház, melyben háborúság van.” (Péld 17,1)

„Jobb egy teljes marok nyugalommal, mint mind a két maroknak teljessége nagy munkával és lelki gyötrellemmel.” (Préd 4,6)

Ezek az igeversek arról tanúskodnak, hogy jobb a csendesség, békesség, mint a háborúság; jobb a nyugalom, mint a lelki gyötrellem. Jobb a szegénység békességgel, mint a gazdagság békétlenséggel; jobb a kevesebb, ha van nyugalom, mint a több, ha nyugtalanság van. Figyelem! A Biblia nem a szegénységet dicsőíti, s nem azt mondja, hogy a szegénység az, ami igazán békességet hoz, csak azt mondja, hogy könnyebben el lehet viselni a szegénységet is, ha békesség van, mint a gazdagságot, ha nincs békesség. Jobban szeretjük a csendet, mint a zajt, a nyugalmat, mint a nyugtalanságot. Nem hallottam még olyan embert, aki a zaj és a háború után vágyódott volna. Vannak, akik könnyen okoznak háborúságot, békétlenséget családon belül, de nem hinném, hogy ezek a személyek szeretnék a békétlenséget. Szívesebben lakunk egy olyan házban, ahol a családtagok egyetér-

tésben vannak, ahol a szomszédok békességben vannak egymással. Mindenki egy nyugodtabb, csendesebb életre vágyik, s úgy tűnik, hogy nem találjuk ennek a békességnek a forrását.

Egyre több olyan lelki terápiát hirdetnek és keresnek az emberek, amely valamiféle lelki békét, harmóniát ígér, egyre nagyobb a kereslet az ilyen jellegű „lelki gyakorlatokra”. Az emberek szeretnék a békességet belül és kívül egyaránt. „Bort, búzát, békességet” – mondja az újévi jókívánság is. Mert ha nincs békesség, akkor minden egyéb értékét veszti.

Nos, keressünk három kérdésre választ: mi a békesség, hányféle békesség van és mi a békességnek a forrása?

I. MI A BÉKESSÉG?

Milyen fogalmak jutnak eszünkbe, ha békéről, békességről halunk? Ilyenek, mint: nyugalom, csendesség, összhang, egyetértés. Mert erről szól a békesség, a nyugalomról, lelki harmóniáról, összhangról, csendről.

Milyen fogalmak jutnak eszünkbe, ha békétlenségről hallunk? Ilyenek, mint: nyugtalanság, háborúság, diszharmónia, egyenetlenség,

nézeteltérés, háború, lázongás, elégedetlenség, zaklatottság, stb. Hiszen erről szól a békétlenség.

Segítenek a görög és héber szavak ennek megértésében.

– *héberben* a békesség – vagy salom – kifejezés azt jelenti, hogy *minden a maga helyén van*. Akkor rendezett viszonyok vannak a családtagok között, vagyis minden a maga helyén van: a férj, a feleség, a gyerek. Nem összevisszaság uralkodik a szívben, hanem rend van. A rendezetlenség a békesség ellentéte.

– *görögben* a békesség kifejezést egy igéből (eiró) eredeztetik, ami annyit jelent, mint *összevagy egybekapcsolni*. A békesség két ember közötti összekapcsolódást is jelenti ilyen értelemben.

Tehát, a békesség összekapcsolódást jelent egyrészt, másrészt azt, hogy a dolgok a helyükön vannak. Ha békétlen vagyok, a dolgok nincsenek rendben, nincsenek a helyükön. Ha békétlenség van egy családban, az összekapcsolódás hiányzik, vagyis valami ezt az összekapcsolódást megromtja, megakadályozza. A békesség a nyugalom és csend állapota, amit semmiféle esemény vagy izgalom nem zavar meg.

Van-e békességed, van-e rend az életedben? Hiszen gondolhatjuk, hogy rendben van minden, de közben mégsem. Van-e összhang benned? Vagy sokszor úgy érzed, mintha meghasonlásban, zavarodottságban élnél, és a gondolataid nem kapcsolódnak egymásba, hanem sokszor egymás ellen harcolnak benned? Van-e harmónia az életedben? Milyen a te életed zenéje, harmónikus vagy diszharmónikus? Olyan, mintha egy klasszikus darabot hallgatnál,

vagy egy 21. századi modern zene-darabot, amely tele van disszonanciával, összhang nélküliséggel, s legzívesebben kikapcsolnád?

Nos, amint látjátok, ha békeségről, összhangról beszélünk, akkor rendről, szabályról, törvényszerűségről és igazságról is kell beszélünk. Ahhoz, hogy az életünk békeségben legyen, bizonyos törvényhez, igazsághoz alkalmazkodnia kell. Minél inkább alkalmazkodik az igazsághoz, a törvényhez, annál nagyobb az összhang, a békeség. Ez az igazság pedig, ami Istentől származik, a Biblia.

S ebből már azt is láthatjuk, hogy miért nincs összhang, miért zaklatottak az emberek? Azért, mert nincsenek összhangban a Teremtő Istenünkkel és az Ő törvényével. Minden békétlenség, háborúság, nyugtalanság, rendtelenség, az Istentől és az Ő törvényétől való elidegenedésnek a következménye, amit úgy nevezünk, hogy BŰN.

II. HÁNYFÉLE BÉKESSÉG VAN?

Kétféleképpen kategorizálhatjuk a békeséget: 1. külső és belső békeség (vagy objektív és szubjektív békeség); 2. Igaz és hamis békeség.

1. *Külső és belső békeség.* A belső az, amit én érzek magamban; a külső az, ami a környezetemben van. Lehet például háború az országban, s lehet ugyanakkor békeség az én lelkemben. Lehet az, hogy az országban nincsenek rendben a dolgok, de az én lelkemben rendben vannak a dolgok. De az is lehet, hogy kívül rendben vannak a dolgok, de belül zavargások, nyugtalanságok vannak.

2. *Hamis és igaz békeség.*

(1) A hamis nyugalmat, békeséget legtöbbször három dolog termeli:

- *Tudatlanság.* Lehet valaki a legnagyobb nyugalomban, mi-

közben a csónakja egy szakadék fele közeledik, amiről ő nem tud. Igazából, neki megvolna a nyugtalanságra az oka, ő mégis nyugodt. Ez hamis békeség, hamis nyugalom. Lehetek nyugodt úgy is, ha halálos kór lakozik testemben, amiről én nem tudok, de ez a valós helyzet ismerete nélküli, indokolatlan nyugalom. Pl. Ha bűnös vagyok, akinek meg kell állnom egy napon Isten ítélő széke előtt, s nem vagyok felkészülve erre a találkozásra, sőt nem is tudom, hogy lesz egy ilyen találkozás, békeségem lehet, de ez a nyugalom hamis békeség, a tudatlanságomnak a nyugalma.

- *Önámítás.* Az ember szereti elhitetni magával, hogy a dolgok a legnagyobb rendben vannak. Erre jó eszköz az úgynevezett vallásosság, amelyben az ember némi vallásos cselekedeteknek eleget téve megnyugtatja magát. Ebben az esetben a békeség nem Istentől jön, hanem önmagától. Vétkezek, tesztek valami külső cselekedetet, elmondok egy miatyánkot, s úgy gondolom, a dolgok a legnagyobb rendben vannak. Félrevezetem a lelkiismeretemet, amely nyugtalanít engem.

- *Közömbösség.* Az érdektelenség szintén tud termelni valamiféle nyugalmat, békeséget. Nem érdekel, hogy vannak-e szabályok, törvények; nem érdekel, hogy van Isten vagy nincs, én nyugodt vagyok a bűnben. „*Békeségem lesz nékem, ha a szívem gondolata szerint járok is...*” (5Móz 29,19) Ez is egyfajta békeség, de ez egy öngyilkos békeség.

Konklúzió: a tudatlanságból, önámításból és közömbösségből származó hamis békeség nyomorúsághoz és halálhoz vezet. Azok az emberek kárhoznak el, akik sohasem

voltak nyugtalanok az ő bűneik miatt. A Bibliában van egy történet a szegény Lázárról és a gazdáról. Lázár üdvözült, a gazdag el-kárhozott. De ez a gazdag sohasem nyugtalankodott a lelkének állapota miatt. A Nőé idejében élt emberek is nagy nyugalommal éltek bűneikben, miközben Nőé bárkát épített, de ez a nyugalomuk halálukat eredményezte.

Ne elégedj meg a hamis békeséggel! Ez egy igazi fájdalmat, kár-hozatot fog szülni. Jobb, ha megtudod most lelkednek valós állapotát, minthogy akkor ébredj fel, amikor a gazdag, s már késő.

(2) Igazi békeség

Először, Istennel kapcsolatos. Az igazi békeség egy Istennel való egybekapcsolódást jelent, más szóval egy Istennel való kapcsolatot. Nincs igazi békeség, összhang, nyugalom az Istennel való összhang nélkül. A lelki nyugtalanság és külső háborúság eredendő oka az Istennel való diszharmonióból fakad.

Emlékezzünk!!! Az ember akkor veszítette el békeségét, nyugalomát, amikor az Isten törvényét áthágta és evett a tiltott fáról. Akkor először az ember életében megjelent a félelem, a nyugtalanság. Ami eddig össze volt kapcsolva, most szétszakadt.

Az igazi békeség tehát nem más, mint az Istennel és Igéjével való összhang. Azért nincs igazi békeségünk, mert nem vagyunk harmóniában Istennel.

Másodszor, a szubjektív békeség előfeltétele egy objektív békeség. Az igazi békeség kívülről jön, s nem belülről. Felülről és nem alulról. Istentől, nem embertől.

Harmadszor, megelőzi egy biblikus nyugtalanság. Nem láttam még embert, aki úgy jutott volna békeségre, hogy nem tapasztalta volna meg előbb a nyugtalanságot. Oly kevés ember van, aki a bűn miatt nyugtalan. De enélkül a nyugtalanság nélkül nem lehet elnyerni az igazi nyugalmat, békeséget.

III. MI AZ IGAZI BÉKESSÉG FORRÁSA?

Isten az igazi békeesség forrása. A világ is tud adni valamiféle békeességet, úgy, hogy elbódít, félrevezet, tudatlanságban tart. A pénz, a siker, a karrier, ezek mind tudnak ideiglenes és hamis békeességet adni. De nem ezt keressük. *„Békeességet hagyok néktek; az én békeességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja.”* (Jn 14,27)

Akkor vannak rendben és helyén a dolgok az életben, ha az Istennel való kapcsolatom a helyén van és rendben van. Nem jóga tanfolyamra kell beiratkoznunk, hogy belső harmóniánkat el-

nyerjük, hanem Istenhez kell beiratkoznunk egy tanfolyamra, hogy elvegye tőlünk először a mi tudatlanságunkból, öngazultságunkból és közömbösségünkől származó békeességünket, és megajándékozzon minket igazi, felülről jövő békeességgel, ami minden más békeesség alapja és forrása.

Mit kell tenni tehát? Ki kell békülni az Istennel! Minden bűnnel Isten haragját vonjuk magunkra. Amíg bűneinkben élünk, addig nem vagyunk összhangban Istennel.

Ki békít meg engem Istennel? Jézus Krisztus. Ő a békeesség fejedelme, aki azért jött, hogy a szent Istent kibékítse a bűnös emberrel. *„Békeességünknek büntetése rajta*

van” – írta az egyik ószövetségi próféta Krisztus előtt 700 évvel. Krisztus a békéltető, aki engesztelő áldozatával, halálával eltörli bűneinket, és Isten haragját kiengezteli.

Hogyan békülhetek meg Istennel? Hit által. Meg kell vallanom bűneimet, és hinnem kell Krisztus áldozatában, hogy Ő értem is, az én bűneimért is szenvedett, hogy én Istenhez tartozhassam és békeességem lehessen az Ő áldozata által. Kérjük a Krisztus békeességét, hogy érvényes legyen ránk is: *„Ne nyugtalanokdjék a ti szívetek, se ne féljen!”* Ámen.

Sikó Mihály

A tücsök és hangya

Egy nap kora délután Márk, a 7 éves kisfiú édesanyját telefonon hívták. A tanárnő volt az, az iskolából.

- Anyuka, ma nagyon különös dolog történt a 2. osztályban. Márk olyan meglepő dolgot csinált, amiről azt gondolom, hogy önnek is tudnia kell.

Az anyukák ritkán akarnak a tanároktól gyerekeik különös és meglepő dolgairól ily módon hallani, a nap kellős közepén. Ettől a telefonhívástól Márk anyukája is ideges lett, és aggódni kezdett.

- Mi történt? – kérdezte a tanárnőtől.

- Sok éve tanítok – válaszolt a tanárnő –, de eddig ilyen még nem történt a gyakorlatomban. Ma fogalmazás óra volt, és mint évek óta, most is a tücsök és a hangya történetét mondtam el a gyerekeknek. A hangya egész nyáron keményen dolgozott, felkészült a télre, és sok ételmelet raktározott el. A tücsök azonban csak zenéltetett, és nem gondolt a télre, ezért nem dolgozott. Amikor eljött a tél, a tücsök éhezett, mert nem volt ételme. Ezért elment a hangyához, és kérlelni kezdte.

- Hangya, éhezek, kérlek, adj ennem az ételmedből, hogy élhessek.

Most pedig, gyerekek, írjátok meg a történet végét. Szerintetek mit kell a hangyának tennie?

Ekkor Márk, az Ön fia jelentkezett:

- Tanító néni, lehet rajzolni is?

- Igen, ha akarsz, lehet rajzolni is, de először ird le a történet végét.

Az idő leteltével beszédtem a füzeteket. Mint minden évben, a legtöbb gyerek most is azt írta, hogy

a hangya a tél folyamán megosztja az ételét a tücsökkel, és mindketten élni fognak. Néhányan azt írták, hogy a hangya elküldi a tücsököt azzal, hogy nyáron zenélés helyett dolgoznia kellett volna, és egyébként is csak saját részre elég ételme van. Így a hangya élve marad, a tücsök pedig meghal. De Márk mindenkitől eltérően fejezte be a történetet. Ezt írta:

„A hangya odaadta az összes ételmelet a tücsöknek, így az élve maradt. A hangya meghalt.”

S a kép a lap alján, egy rajzolt kereszt egy mondatlall: „Mindent odaadott nekünk, hogy élhessünk, Ő pedig meghalt értünk.”

„Azáltal lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az Ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra, hogy éljünk általa. Nem abban van a szeretet, hogy mi szeretjük az Istent, hanem hogy Ő szeretett minket, és elküldte az Ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.” (1Jn 4,9-10)

Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

„Elég néked az én kegyelmem...”

Katolikus háttérű vagyok, de ezt a vallást sosem gyakoroltam. A nagyszülők kivételével családomnak és nekem sem volt különösebb kapcsolat a hittel, lelki dolgokkal.

Bár gimnazistaként és egyetemistaként volt egy-két kicsapongóbb, lázadóbb periódusom, világi mércével alapvetően „jó” voltam.

Mivel az egyetem utolsó éveiben a személyes életemben fellépő problémák és a közelgő munkakezdés felelőssége egyre nagyobb súllyal nehezedett rám, megpróbáltam megoldásokat keresni szörnyű életérzéseimre. Egy alkalommal jelentkeztem az egyetem pszichológia tanszéke által meghirdetett hipnózis órára, ahová önkéntes résztvevőket kerestek. Ez volt az első „transzcendens” tapasztalatom.

Az okkult dolgok iránti érdeklődésem ezután tovább mélyült. A gimnáziumban, ahol tanítani kezdtem, találkoztam néhány hasonló érdeklődésű kolléganővel, egyikük jógatanfolyamot vezetett. Én is elkezdtem jógázni, vegetáriánus lettem, bizonyos mértékig okkult praktikákat is folytattam. Az ezek által beígért belső béke azonban elmaradt, lelkileg egyre mélyebbre kerültem, szörnyű félelmek gyötörték.

Két év múlva Isten kegyelméből egy külföldi továbbképzésen találkoztam egy budapesti hívő karizmatikus hölgygel, akivel sokat beszélgettünk az igaz Istenről, tőle hallottam először az evangéliumról. Figyelmeztetett a megkötözöttségeimre, és elmondta, hogy rossz úton járok. Láttam, hogy ennek a hölgynek élő hite van, úgy beszélt Krisztusról, mint akinek személyes kapcsolata van Vele. Hazaérkezésünk után küldött nekem egy Újszövetséget és néhány traktátust, amibe bele-beleolvastam. Két hónap múlva az egykor jógatanfolyamot vezető kolléganőm súlyos betegségben, fiatalon meghalt. Lesújtott

a hír. Nem tudtam, mi lehet vele az örökkévalóságban, főleg annak fényében, amit néhány héttel azelőtt hallottam a bibliai álláspont-ról. Bántott, hogy nem beszéltem neki az evangéliumról, bár erről én magam sem voltam meggyőződve. Ettől kezdve többé nem jógáztam, abbahagytam a vegetáriánus életmódot és az okkult dolgok gyakorlását.

Bár a továbbképzésen megismert hölgy megadta egy miskolci karizmatikus gyülekezet címét, nem mentem el oda. Egyébként a vele való kapcsolat számomra (akkor még) megmagyarázhatatlan módon megszűnt, a bennem lévő érdeklődés és nyitottság ellenére. Isten más eszközöket használt fel, hogy Magához vonzzon, és megismerjem Őt. Elkezdtem olvasni a már említett traktátusokat. Közben valakitől angol nyelvgyakorlás céljából egy könnyített nyelvezetű angol nyelvű Újszövetséget és hozzá feladatlapokat kaptam. Ezekből értettem meg valójában, hogy bűnös vagyok, akiért Krisztus eleget tett a kereszten, hogy megbékéltesen az Atyával, hogy egyedül Krisztus „az út, az igazság és az élet”. Ez a felismerés nem egy naphoz köthe-

tő esemény volt, a hónapot, de az évet sem tudom pontosan meghatározni. Észrevettem, hogy a gyötörő életérzés és a félelem is fokozatosan elmúlt.

Olvasgattam az Újszövetséget, nem szisztematikusan, hanem véletlenszerű módon, de Istennel nem voltam imakapcsolatban. Ő azonban szerető Atyaként tovább akart tanítani. Egy könyvvásáron vettem egy imádságról szóló könyvet. Ezáltal figyelmeztett, hogy ne felejtsem el, tehetetlen vagyok, s bíztatott, bátran járuljak a kegyelem királyi trónusához az Ő drága kegyelmi eszközén, az imádságon keresztül. Jó volt megtapasztalni a Vele való élő, személyes kapcsolatot. A könyvben javasoltak szerint imalistát kezdtem. Bár másokért is imádkoztam, elsősorban saját kívánságaim teljesítését kértem Istentől. Csodálatos volt megtapasztalni az imameghallgatásokat. A munka mellett elkezdett angol szakos képzést úgy végeztem, hogy rendszeresen Isten kezébe tettem a vizsgáimat és a számonkéréseket. De Isten keze nyomát láttam tanítványaim versenyeinél is.

Több év alatt megfelelő tanítás

híján a lelki fejlődésem nagyon lassan haladt. Tudtam, hogy Isten kiválasztott gyermeke, egy megváltott bűnös vagyok, aki személyes kapcsolatban van az élő Istennel, bár ezt akkor így nem tudtam volna szavakba önteni.

A szerető Isten tovább munkálkodott bennem a Szentlelke által. Ismét néhány év elteltével újabb felismerést hozott életembe. Egy könyvesboltban vásárolt evangéliumi könyvben arra figyelmeztetett, hogy közösségre van szükségem. Elkezdtem közösségért imádkozni. Közben az Újszövetséget továbbra is olvasgattam. Egy személyes probléma kapcsán, amelyben a megbántott fél voltam, a találom-

ra kinyitott Biblián keresztül Isten újra és újra a mások iránti irgalomra és szeretetre szólított fel, még ha igazságtalanul bántak is velem, hiszen én is rászorulok az Ő és az emberek irgalmára. Ekkoriban egy lány, akivel együtt végeztük az angol szakot, és akivel még azután is tartottam a kapcsolatot, elhívott a miskolci Presbiteriánus Gyülekezetbe, ahová nem sokkal azelőtt kezdett járni a családjával. Az igehirdetés, amit ott hallottam először, legnagyobb meglepetésemre az irgalomról szólt.

Hálás vagyok Istennek, hogy ilyen csodálatosan gondoskodott rólam, nem hagyott elveszni, Ő szabadított meg a bűn fogságából, Ő

hívott az ellenállhatalan kegyelmével, Ő őrzött meg a tévutakoktól, Ő vezetett olyan közösségbe, ahol az Igét tisztán hirdetik. Hálás vagyok, hogy azóta növekedhettem ismeretben, és megtapasztalhatom a hitvalló keresztyén közösség áldásait. Imádkozom, hogy életemmel tudjam Őt szolgálni és dicsőíteni, amire az én tehetetlenségemben és erőtlenségemben egyedül Ő tehet képesé.

„Él az Úr és áldott az én kösziklám; magasztaltassék hát az én idvességemnek Istene!” (Zsolt 18,47)

Molnár Marianna

„Küldd el világosságodat és igazságodat, azok vezessenek engem.”

„Megváltott engem, hogy ne juszak a sírba, és életem a világosságban gyönyörködjek.” (Zsolt 33,28)

Áldott legyen az Úr neve, hogy megláthattam az Ő világosságát, megérthettem Krisztus értem (is) elvégzett engesztelő áldozatát, és megtapasztalhattam a Szent Lélek erejét az én személyes életemben!

Ha Isten nem munkálkodott volna ilyen kegyelmesen az életemben, akkor sohasem ismerhettem volna meg az én Teremtőmet, az én Vigasztalómat, az én mennyei Atyámat. Nem találtam volna meg azt a valódi békességet, nyugalmat, amelyet kizárólag Istentől kaphatunk. Nem érthettem volna meg, hogy nincs más igazság, mint Isten Igazsága. Hiába minden „földi jó”, ha a mennyeiektől oly távol vagyok!

Magyarország egyik legnyugatibb csücskében – Sopronban – születtem, rendezett, boldog körülmények között nevelkedtem nővéremmel és szerető szüleimmel. Mindketten jól tanultunk, középiskola elvégzése közben már külföldi utazások és tanulmányok bővítették ismereteinket, látókörünket. Én ko-

molyabb zenei tanulmányokat is folytattam, így bekerültem a helyi fúvószenekarba, amellyel rövid időn belül hatalmas hazai és külföldi sikereket értünk el. Nyugat-Európába rendszeresen „visszajártunk”. Később, a főiskolai évek alatt is néhány hónapot Németországban tanultam. A diploma megszerzése után pedig 2 évre Bécsbe mentem dolgozni, pénzt keresni, és nyelvet tanulni.

Mindenem megvolt, amit ennyi

idősen megszerezhettem.

De 1998 nyarán, amikor éppen a hazaköltözésem közeledett édesapám váratlanul, tragikus hirtelenséggel meghalt. Még elbűcsúzni sem tudtam tőle.

Az ő elvesztése nagyon megviselte engem és az egész családot. Azokban a napokban, hetekben sokszor gondoltam Istenre, sokszor tettem fel a kérdést: miért? De nem értettem, nem kaptam választ. Természetesen el-

kezdtem a nem evilági dolgokkal foglalkozni, azokon gondolkodni; de mindig csak addig a pontig jutottam, hogy Isten valószínűleg létezik, és Ő tudja a „miértekre” a választ. Hogy hogyan és milyen módon kormányozza, uralja életünket, és főként, hogy kicsoda Ő, azal nem tudtam mit kezdeni. Nagyön távol maradtam Tőle.

Aztán Budapestre kerültem, dolgozni kezdtem, mint óvónő. Rövid időn belül rengeteg emberrel ismerkedtem meg, jól éltem, és általában boldog voltam.

Mártit is itt, a fővárosban ismerem meg egy néhány hónapos közös „albérletezés” alatt. Szétköltözésünk után nem találkoztunk gyakran, csak néha-néha. Egy ilyen – későbbi – beszélgetés után, az ő hívására kezdtem bibliaórára és istentiszteleti alkalmakra járni a Presbiteriánus Egyházba. Érdeklődtem a Biblia iránt, és érdekesnek tartottam megismerni ezeket az Istenrel foglalkozó „dolgokat”, könyveket. Nyáron pedig részt vettem Szovátán egy kreacionista táborban.

Ekkor már nem tudtam, szinte képtelen voltam közömbös maradni a Teremtő és Mindenható Isten iránt. „Mert amit Ő mondott, megtett, és amit parancsolt, előállott.” (Zsolt33,9) Teljes bizonyosságom volt afelől, hogy Ő létezik, hogy Ő alkotott mindeneket, és hogy felügyelgázza mindannyiunk életét. Kerresni kezdtem Istent.

Aztán megismertem a Szentírást, olvasni kezdtem az Ő Igéjét. Mindeközben pedig rendszeresen hallhattam lelkészeink igehirdetéseit, és hamarosan megérthettem az evangéliumot Isten kegyelméből. „Ezért meghajtom térdemet az Atya előtt, akiről nevét kapja minden nemzetség mennyen és földön.” (Ef 3,14) Világossá vált számomra, hogy életemet Isten nem csak megalkotta, de az Ő Igazsága szerint meg is fogja ítélni, és felismertem, hogy Krisztus nélkül elveszett vagyok! Beláttam, hogy nem élhetek a saját vagy a világ dicsőségére, csak Isten dicsőségére! Erre pedig tökéletesen képtelen és gyenge vagyok, hiszen megkötöz a

bűn, fogva tartanak gyarló világi vágyaim, szokásaim. El kell fordulnom addigi életemtől, és minden bűnömötől. És csak Krisztus az, Aki megszabadíthat, és megtisztíthat, hisz „bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk...” (1Pt 2,24)

Amikor mindezt megérthettem az Ő kegyelméből, és Isten Lelke átformálta értékrendemet, gondolkodásomat, akkor rádöbbenem, hogy mit sem ér, ha a világ szemében „jók” vagyunk, de Isten szemében törvényszegők és bűnösök! Most már tudom, hogy semmi nem történik véletlenül az életünkben, mindennek oka és következménye van. És vigyázzunk, mert „bűneink elsodornak bennünket, mint a szél...”! (Ézs 64,5)

Kedves Olvasók! „Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjeteK meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek” (ApCsel 3,19)

Németh Adél

Lecke a kávéról

Egy lány arról panaszkodott az apjának, hogy milyen nehéz dolgok vannak az életében.

– Amint megoldok egy problémát – mondta – ismét felbukkan egy másik. Elfáradtam ebben az örökös harcban!

Édesapja, a tapasztalt szakács, áthívta lányát a konyhába. Elővett három lábost, megtöltötte vízzel, és rátette a tűzre. A víz mindhárom lábostban hamarosan elkezdett forrni. Ekkor az elsőbe beletett egy sárgarépat, a másodikba egy tojást, a harmadikba pedig örölt kávé, majd szó nélkül leült egy székre. A lánya türelmetlenül várt, nem tudta, hogy mi süil ki ebből a dologból. Kis idő múlva az apa odament a tűzhelyhez, és elzárta a gázt. Kivette a sárgarépat, és egy tálba tette. A tojást szintén, a kávé pedig kiöntötte egy bögrébe.

Ekkor odafordult a lányához:

- Leányom, mit látsz?
- Répát, tojást és kávé – felelte.

Közelebb hívta, hogy szúrja meg villával a répát. Puha volt. A tojást fel kellett törnie; belül keményre főtt. Végül egy korty kávé: finom, telt íz és illat.

– Mit jelent ez, Apa? – kérdezte a lány.

– Mindannyian sok problémával és nehézséggel szembesülünk életünkben, ami a forró víz – mondta az apa. De ezekre eltérően reagálunk. A répa kemény és erős volt, de a forró vízben megpuhult. A tojás törékeny volt, csak vékony héja védte a folyékony belsőt, de a forró vízben belül megkeményedett. A kávé azonban különleges, mert a forró vízbe téve megváltoztatta, ízletessé és illatosá tette azt.

Végül megkérdezte a lányát:

- Amikor a gond kopogtat az ajtódon, te melyik vagy a három közül?

„Azért beszéltem ezeket nékteK, hogy békességetek legyen énbenem. E világon nyomorúságtok léssen; de bízzatok: és meggyőztem a világot.” (Jn 16,33)

„Nemcsak pedig, hanem dicsekediünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság békességes tűrést nemz, a békességes tűrés pedig próbatételt, a próbatétel pedig reménységet, a reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent Lélek által, ki adott nekünk.” (Róm 5,3)

Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

Kálvin a kegyességről (2. rész): Egyházi vonatkozások

Előző számunkban Kálvin kegyességről alkotott felfogását a teológiáján keresztül, most pedig a gyülekezeten keresztül fogjuk vizsgálni. Következő számunkban tanulmányunkat Kálvinnak a kegyességgel kapcsolatos gyakorlati útmutatásaival zárjuk.

Kegyesség és egyház

Kálvin nézetét a kegyességről nem választhatjuk el a Szentírástól és a gyülekezettől. Kálvin tanítása az Igében gyökerezik, és a gyülekezetből táplálkozik. Bár Kálvin szakít Róma abszolutizmusával és az egyházi klérus túlzott felmagasztalásával, mindazonáltal az egyház tiszteletét fontosnak tartja. „Ha a gyülekezetnél jobban szeretünk minden más érdeklődési körünkbe tartozó dolgot, akkor méltatlanok vagyunk arra, hogy tagjai közé számláltassunk” – írja.

Ágoston egyszer azt mondta: „Aki elutasítja a gyülekezetet, hogy az az ő anyja lenne, annak Isten sem lehet az Atyja.” Ehhez Kálvin hozzászól: „Hiszen az életre vezető út az, hogy a gyülekezetnek, mint anyáknak méhében megfogyanunk, megszületünk, majd melléből táplál bennünket, és végül gondoskodik rólunk és tanácsol, vezet, amíg le nem vetkezzük halandó testünket, és olyanokká nem válunk, mint az angyalok.” Gyülekezettől távol csekély a remény a bűnök megbocsátására és a megváltásra.

Kálvin szerint a hívők beoltanak Krisztusba és az Ő egyházába, így lelki növekedésük a gyülekezetben belül történik. Minden hívőnek édesanyja, tanítója és táplálója a gyülekezet, mivel a Szentlélek ott munkálkodik. A keresztyének a kegyességet a Szentlélek által gyakorolják, az egyház tanító szolgálatának segítségével, a lelki gyermekorból kamasszá fejlődve, majd felnőtté válva Krisztusban. A gyüle-

kezetben nem végzünk, mint egy iskolában, csak amikor meghalunk. Erre az élethosszig tartó tanulásra egy valódi és őszinte kegyességet gyakorló közösségben van lehetőség, ahol a hívők szeretik egymást és gondoskodnak egymásról Krisztus vezetése által. Mindez segít bennünket növekedni egymás által a lelki ajándékokban és a szeretetben.

A kegyességben való növekedés gyülekezet nélkül lehetetlen, mivel a kegyességet a szentek közössége mozdítja elő. Gyülekezetben belül a hívők „ragaszkodnak egymáshoz a lelki ajándékokkal történő szolgálat által”. Minden egyes tagnak megvan a helye és az a talentuma, vagy ajándéka, amivel az egy testben szolgálhat. Ideális esetben az egész test, azaz az egész gyülekezet egységesen és arányosan használja mindezeket az ajándékokat, újra és újra megreformálódva és növekedve a tökéletesség felé.

Az Ige és a kegyesség

Isten Igéjének központi szerepe van a hívők életében a keresztyén kegyesség fejlesztésében. Kálvin modellje elmagyarázza, hogy hogyan.

Az igaz vallás egy párbeszéd Isten és az ember között. A párbe-

széd egy része, amelyet Isten hozzánk intéz, maga a kijelentés. Ebben Isten eljön hozzánk találkozni velünk, kijelentését nekünk címzi, és megismerteti önmagát velünk az Ige hirdetése által. A párbeszéd másik része az ember válasza Isten kijelentésére. Ezt a választ – amely a bizalom, tisztelet és istenfélelem – nevezi Kálvin kegyességnek. Az igehirdetés megvéd és megőriz, mivel a Lélek képessé tesz bennünket magunkévá tenni Krisztus vérére, és tiszteletteljes szeretettel válaszolni Őnek. A Szentlélek által megáldott igehirdetések által „megvalósul a szentek megújulása és Krisztus testének tanítása”.

Az Ige hirdetése a mi lelki táplálékunk és lelki egészségünk gyógyszere, mondja Kálvin. A Szentlélek áldása által a lelkészek lelki orvosok, akik a mi lelkünk javára alkalmazzák az Igét, hasonlóképpen, mint ahogy földi orvosaink felhasználják a gyógyszereket a mi testünk javára. Az Ige segítségével lelki orvosaink diagnosztizálják a betegséget, kezelést írnak fel és gyógyítják a lelki betegségét mindazoknak, akiket a bűn és a halál gyötör. A hirdetett Ige a gyógyítás, a megtisztítás eszközeként használható, amely gyümölcsöt termővé teszi betegséggel szennyezett lelkünket. A Lélek, avagy a

„belső szolgálattelvő” serkenti a kegyességet, felhasználván a „külső szolgálattelvőt” az Ige hirdetésében. Ahogy Kálvin mondja, a külső szolgálattelvő „előadja az Igét, amelyet a füleink által foghatunk fel”, de igazából a belső szolgálattelvő „közvetíti számunkra a valódi kinyilatkoztatást, ami elhangzott... és ez maga Krisztus”.

A kegyesség gyakorlásának elősegítésében a Lélek nem csupán az evangéliumot használja fel, hogy a választottak lelkében minél mélyebb hitet munkáljon ki, amint azt eddig láttuk, hanem a törvényt is felhasználja. A törvény háromféle módon támogat bennünket a kegyesség gyakorlásában:

1. *Visszatart a bűntől* és támogat abban, hogy a gyülekezetben és a társadalomban is igaz és becsületes módon viselkedjünk, megakadályozván így mindkettő káoszba sülyedését.

2. *Fegyelmel, tanít, elítél, és Krisztushoz vezet bennünket*, aki a törvény betöltője. A törvény nem tud elvezetni egy bennünket megmentő istenismeretre a Krisztusban. A Szentlélek tükröként használja a törvényt, megmutatja benne vétkeinket, elszakít a (félrevezető) reménységtől és elvezet a bűnbánatra. Elvezet bennünket egy olyan lelki szükséghelyzetbe, amelyben a Krisztusba vetett hit születik. A törvény elítélő volta kritikus fontosságú a keresztyén kegyessége szempontjából, hiszen a törvény ítélete az, ami megóv bennünket az istentelen öngazultságtól, ami még a legszentebb szentekben is újra és újra felüti a fejét.

3. *A törvény a keresztyén ember életének szabályzóává válik*. „Mi az a szabály, amit [Isten] adott nekünk?” – teszi fel a kérdést Kálvin a genfi kiskátéban. A válasz: „A törvény.” Később Kálvin azt mondja, hogy a törvény „megmutatja a célt, ami felé mindannyiunknak törekednünk kell, mégpedig azt, hogy a nekünk adott kegyelem mértéke szerint igyekezzünk az Ő hasonlatosságára formálódni a lehető legnagyobb mér-

téig, és haladjunk ebben még előrébb és előrébb a folyamatos tanulás által.”

Kálvin, az Intitúció első kiadásában ír a törvény harmadik hasznáról, kijelentvén, „A hívők... nyerne a törvényből, mert ez által még alaposabban, naponta megtanulják, hogy mi az Úr akarata... Ez olyan, mintha néhány szolgának, kiknek szíve már teljesen felkészült, hogy rábízák magukat mesterükre, ki kellene kutatniuk és ellenőrizniük kellene mesterük akaratát, hogy az ő akaratához alkalmazkodjanak. Ráadásul bármennyire is buzdítja őket a Szentlélek és buzgók az Istennek való engedelmségben, mégis testben gyengék, és végül inkább a bűnnek szolgálnak, mint Istennek. A törvény olyan a test számára, mint az ostor a lusta és makacs számára, noszogatja, ösztökéli és felébreszti, hogy dolgozzon.”

Az Intitúció legutolsó kiadásában (1559) Kálvin még nyomatékosabban ír arról, hogyan húzhatnak hasznat a törvényből a hívők. Először azt mondja, „ez a legjobb eszköz arra, hogy naponta még alaposabban tanuljanak az Úr akaratának természetéről, amelyre ők maguk is törekszenek, és megerősíti őket abban, hogy meg is értik azt.” Másodszor elősegíti „a gyakori elmélkedést, engedelmségre serkent, megerősít és visszatart a vétek meredeken lefelé lejtő ösvényétől.” Ily módon a szenteknek eltökélteknek kell lenniük, következett Kálvin.

Arra, hogy Kálvin álláspontja hol különbözik Lutherétól, egy újabb példa, hogy Kálvin a törvényt elsődlegesen útmutatónak tekintti, amely a hívőt az Istenhez való ragaszkodásra és a neki való engedelmségre buzdítja. Luther számára a törvény elsősorban „negatív”. Szoros összefüggésben van a bűnnel, a halállal vagy a gonosszal. Luther dominánsan a törvény fentiekben másodikként említett hasznáról beszél, még akkor is, amikor a törvény megigazulásban betöltött szerepét tárgyalja. Ez-

zel ellentétben Kálvin a törvényt elsősorban „pozitívan” szemléli, mint ami az Isten akaratát fejezi ki. Ahogyan azt Hesselink írja, „Kálvin látásmódja a mózesi törvénnyel összhangban álló, mivel számára a törvény és a szeretet nem ellentétes, hanem összekapcsolódó fogalmak.” Kálvin szerint a hívő Isten törvényét követi, s nem azért, mert kötelező engedelmeskedni, hanem mert hálából engedelmeskedik. Más szóval Luther véleménye szerint a törvény elsődleges célja, hogy segítse a hívőt bűnei felismerésében. Kálvin véleménye szerint a törvény elsődleges célja, hogy elvezesse a hívőt Isten szeretetből történő szolgálathoz.

Kegyesség a sákramentumokban

Kálvin úgy határozza meg a sákramentumokat, mint az isteni kegyelem felénk megnyilvánuló tanúságtételeit, amelyeket egy külső jel igazol, és ezek így együtt a mi kegyességünkről tesznek tanúbizonyságot Isten számára. A sákramentum „a kegyesség gyakorlása”. A sákramentumok táplálják és erősítik hitünket, segítenek bennünket, hogy élő áldozatként ajánljuk fel magunkat Istennek.

Kálvin szerint, ugyanúgy mint Ágoston szerint, a sákramentum a látható Ige. A prédikált Igét a füleinken keresztül fogadjuk be, a látható Igét pedig a szemeinken keresztül. A sákramentumok ugyanazt a Krisztust adják elénk, mint a hirdetett Ige, de egy másfajta módon hirdetik Őt. A sákramentumok által nem egy jobb Krisztust kapunk, de néha mintha közelebb kerülnénk általuk Krisztushoz.

A sákramentumokban Isten alkalmazkodik a mi gyengeségünkhöz, mondja Kálvin. Amikor egyre csak hallgatjuk és hallgatjuk az Igét, akkor talán feltevődik bennünk a kérdés: „Ez tényleg nekem szól? Valóban eljut hozzám ez az üzenet?” A sákramentumokban

pedig Isten lehajol hozzánk és megérint bennünket egyenként, és azt mondja „Igen, ezt számodra készítettem. Az ígéret kiterjed reád is.” A sákramentumok gyengeségeink közepette is bátorítanak azáltal, hogy személyessé teszik az ígéreteket mindazoknak, akik bíznak az üdvözítő Krisztusban.

A sákramentumokban Isten eljön az Ő népéhez, bátorítja, képessé teszi őket Krisztus jobb megismerésére, építi és táplálja őket Krisztusban. A keresztség elősegíti a kegyességet, mivel a hívők Krisztusba való beoltatásának, a Szentlélek megújító munkájának és a mennyei Atya családjába való örökbefogadásnak a szimbóluma. Ugyanígy az úrvacsora azt mutatja, hogyan táplálja örökbefogadott gyermekeit a szerető mennyei Atya. Kálvin nagyon szeret úgy az úrvacsorára utalni, mint a lélek táplálékára. „A két jel, a kenyér és a bor jelképezi számunkra azt a láthatatlan eledelt, melyek által Krisztusban részesülünk, az Ő teste és vére által” – mondja Kálvin. „Krisztus a mi lelkünk egyetlen tápláléka, és ezért a mi mennyei Atyánk Krisztushoz hív bennünket. Lelkünk felfrissül, ahogy Krisztus részesei leszünk, újra és újra erőt merítünk belőle, amíg csak el nem érjük a mennyei halhatatlanságot.”

Nekünk híveknek állandó táplálásra van szükségünk. Soha nem érünk el egy olyan állapotot,

ahol már nincs szükségünk az Ige hallgatására, imádkozásra vagy a sákramentumok általi táplálásra. Folyamatosan növekednünk és fejlődnünk kell. Mivel az ótermészetünk miatt folyamatosan vétkezünk, ezért folyamatosan megbocsátásra és kegyelemre van szükségünk. Úgy az úrvacsora, mint az igehirdetés ismételten azt üzeni számunkra: szükségünk van Krisztusra, szükségünk van Krisztusban megújulni és általa épülni. A sákramentumok azt ígéri, hogy Krisztus jelen van, hogy elfogadjon, megáldjon és megújítson bennünket.

Kálvin számára a megtérés szó nem csupán a hitre jutás kezdő lépését jelenti, hanem szintén jelenti a mindennapi megújulást és növekedést Krisztus követésében. A sákramentumok útmutatók a naponta történő megtérésében, mondja Kálvin. Azt üzenik számunkra, hogy naponta szükségünk van Krisztus kegyelmére. Erőt kell merítenünk Krisztusból, különösen az Ő testéből, amely megfeszített érettünk a kereszten.

Kálvin így ír: „Mivel Isten örökévaló Igéje az élet forrása, így a Krisztus teste egy csatorna, amelyen keresztül reánk áraszthatja az életet, amely valósággal lakozik az Ő istenségében. Hiszen az Ő testében valósult meg az ember megváltása, az Ő teste a bűnökért vezekel-

ve Istennek lett áldozatként felajánlva és az Ő engedelmessége békített ki bennünket Istennel. Az Ő teste a Szentlélek által meg volt szentelve. Végül a halálból való feltámadása után a mennyei dicsőségbe fogadtatott.” Más szavakkal, a Lélek megszentelte Krisztus testét, amelyet Krisztus felajánlott a kereszten a bűnök jóvátételére. Teste a halálból feltámasztatott és felvitetett a mennybe. Krisztus teste az út az Atyához a megváltás minden egyes szakaszában. Az úrvacsorakor Krisztus hozzánk jön és azt mondja: „Az én testem teérted adatott s ez ma is érvényes. Hit által légy velem és az én testemmel közösségben, és ennek megszentelő áldásaival.”

Kálvin arra tanít, hogy Krisztus nem csupán áldásokat, hanem önmagát adta nekünk az úrvacsorában, ugyanúgy, mint ahogy önmagát és áldásait nyújtja számunkra Igéjén keresztül is. Krisztus továbbá az Ő testének részévé tesz bennünket, miközben nekünk adja önmagát. Kálvin nem tudja pontosan elmagyarázni, hogy ez hogyan történik az Úrvacsora alatt, mivel ezt jobb megtapasztalni, mint magyarázgatni. Mindazonáltal azt tanítja Kálvin, hogy Krisztus az úrvacsora alatt nem hagyja el a mennyet, hogy a kenyérben ott legyen testileg. A szent vacsora által szívünk mennyei magasságokba emeltetik,

ahol Krisztus is lakozik, így nem külsőleg ragaszkodunk a kenyérhez és a borhoz.

A Szentlélek munkája által emeltetünk fel a szívünkben. Amint azt Kálvin írja: „Krisztus teste nincs bennünk fizikailag, hanem az Ő Lelke által lakik bennünk, és magához emel bennünket a mennybe, reánk árasztja testének meglevenítő és felélénkítő erejét, mint ahogy a nap melengető sugarai felpezsdítenek bennünket.” A Krisztus testéből való részesülés egy lelki cselekmény, nem pedig egy testileg érzékelhető cselekedet, amely által „belénk költözne Krisztus lényege”.

A sákramentumokra olyan létrákként is tekinthetünk, amelyek által felkapaszkodhatunk a mennybe. „Mivel képtelenek vagyunk olyan magasra repülni, hogy Isten közelébe kerüljünk, ezért Ő sákramentumokat rendelt el számunkra, amelyeket létrákként használhatunk.” Kálvin azt mondja: „Ha az ember szeretne magasba ugrani, akkor a kísérletezésben kitörheti a nyakát, de ha fokonyként lépked, akkor magabiztosan tud előrehaladni. Eképpen, ha Istenhez szeretnénk eljutni, akkor használjuk azokat az eszközöket, amelyeket Ő rendelt, mivel Ő tudja mi a számunkra megfelelő. Isten aztán megadja nekünk az Ő csodálatos támogatását, bátorítását és erőt a gyengeségeink közepette.”

Soha nem a kenyeret kell dicsőítenünk, hiszen Krisztus nem a kenyérben lakozik, hanem a kenyéren keresztül találhatjuk meg Őt, írja Kálvin. Amint a szánkron keresztül kapjuk a kenyeret, hogy tápláljon bennünket fizikailag, úgy a mi lelkünk hit által Krisztus testéből és véréből részesül, hogy az a mi lelki életünket táplálja.

Amikor találkozunk Krisztussal a sákramentumokban, akkor növekedünk a kegyelemben. Ezért hívják ezeket kegyelmi eszközöknek. A sákramentumok bátorítanak bennünket a menny felé történő haladásunkban. Isten ígéreteibe vetett nagyobb bizalmat gerjesz-

tenek Krisztus „kijelentett és hitelesített” megváltó halála által. Mivel a sákramentumok a szövetség jelei, ezért ígéreteket tartalmaznak, amelyek által „a lelkiismeret még inkább megbizonyosodik az üdvösség felől” – mondja Kálvin. A sákramentumok biztosítják „a lelkiismeret nyugalmát” és „egy speciális bizonyosságot” nyújtanak, amikor a Lélek képessé teszi a hívőt a sákramentumok által emlékeztünkbe vésett Ige „megértésére”.

Végül, a sákramentumok támogatnak a kegyességben, hálára buzdítván bennünket és Isten bővülő kegyelme dicsőítésére. A sákramentumok azt is megkívánják tőlünk, hogy „hitelesítsük kegyességünket Isten felé.” Ahogy Kálvin írja: „Az Úr emlékeztet bennünket az Ő jóságának nagyszerű jutalmára, és arra készlet, hogy ezt elismerjük; ugyanakkor figyelmeztet is bennünket, hogy ne legyünk hálátlanok ezért a pompás szabadságért, hanem hirdessük azt illő dicsérettel és ünnepeljük [az úrvacsorát] hálaadással.”

Az úrvacsorában két dolog történik: Krisztus befogadása és önmagunk átadása. Az úrvacsora Isten szemszögéből tekintve nem hálaáldozat, írja Kálvin, mivel Krisztus áldozata nem kerül újra felajánlásra. És az ember érdemeit tekintve sem hálaáldozat, mivel semmiféle üdvösségszerző áldozatot nem tudunk felajánlani Istennek. A hála szempontjából tekintve viszont az úrvacsora hálaáldozat. Az áldozat az úrvacsora alapvető és nélkülözhetetlen része, amely tartalmazza „a szeretet összes kötelességét”, írja Kálvin. Az úrvacsora egy olyan ünnep, ahol az úrvacsorázók becsben tartják egymást és kifejezik azt a köteleket, amelyet hívő társikkal együtt élveznek Krisztus testének egysége által. Krisztus értünk végzett áldozatáért ezt a hálaáldozatot ajánljuk fel válaszul. Átadjuk életünket hálából azért a mennyi vacsoráért, amelyet Isten kiterjeszt ránk is az úrvacsora által. A Lélek kegyelmi munkája által, az úrvacsorakor, mint királyi papság felajánl-

juk magunkat élő hálaáldozatul az Istennek.

Az úrvacsora így buzdít bennünket mind a kegyelemben, mind a hálában való növekedésre, amint azt Brian Gerrish szemléltette. Az Atya szabadsága és az Ő gyermekeinek hálaadása ismétlődő téma Kálvin teológiájában. „Egy ilyen Atyát ezért nagyra kellene becsülnünk hálaadó kegyességgel és buzgó lánggal égő szeretettel”, figyelmeztet bennünket Kálvin, „hogy magunkat teljes mértékben odaszánjuk engedelmességre és az Ő tiszteletére mindenben”. Az úrvacsora egy olyan liturgiai rendelete Kálvin kegyelem és hálaadás témájának, amely a kegyesség gyakorlásának középpontjában áll. Az úrvacsorában Kálvin kegyességének emberi és isteni elemei dinamikus feszültségben vannak. Ebben a dinamikus csomópontban Isten közeledik a hívőhöz, és Lelke által megvalósítja az Ige alapján álló egységet. Ugyanebben az időben a hívő is közeledik Istenhez a Megváltón való elmélkedés által, aki megerősíti őt. Mindebben Isten megdicsőül és a hívő pedig tanítatik.

Kegyesség a Zsoltárookban

Kálvin úgy tekinti a Zsoltárok könyvét, mint a kegyesség kánoni kézikönyvét. Az ötkötetes, Zsoltárok könyvéhez írt kommentárjának bevezetőjében, amely a leg hosszabb kommentárja, Kálvin így ír: „Nincs másik könyv, amelyben tökéletesebben lennénk tanítva Isten dicsőítésének helyes módjára, és amelyben nagyobb erővel mozgatna meg bennünket Isten a kegyesség gyakorlásában”. Kálvint az a hite motiválta a Zsoltárok könyvében történő elmélyedésére, hogy a zsoltárok a következőképpen tanítanak és inspirálnak a valódi kegyességre:

- Mint Isten kijelentése, a zsoltárok, Istenről magáról tanítanak bennünket. Mivel teológiai témájúak, ugyanakkor Is-

tent dicsőítő imák, a zoltárok a mi énekelt hitvallásaink.

- Világosan tanítanak bennünket, hogy szükségünk van Istenre. Elmondják, hogy kik vagyunk, és miért van szükségünk Isten segítségére.
- Isteni orvosságot ajánlanak számunkra „betegségeinkre”. Bemutatják Krisztust, az Ő személyét, munkáját, szenvedéseit, halálát, feltámadását és mennybemenetelét. Közlük az üdvösség útját, kijelentvén az egyedül hit általi megigazulás áldásait, valamint a Szentlélek munkája és az Ige által történő megszentelődés szükségességét.
- Bemutatják Isten csodálatra méltó jóságát, és arra hívnak bennünket, hogy elmélkedjünk az Ő kegyelmén és irgalmán. Bűnbánatra vezetnek bennünket és istenfélelemre, hogy bízunk az Ő Igéjében és reménykedjünk irgalmában.
- Tanítanak bennünket az üdvözítő Istenhez menekülni imádság által, és megmutatják, hogyan hozzuk kéréseinket Isten elé. Megmutatják, hogyan imádkozzunk bizakodóan csapások és nyomorúságok közepe tette is.
- Bemutatják annak a kapcsolatnak a mélységeit, amelyet a mi szövetség-megtartó Istenünkkel élvezhetünk. Bemutatják, hogy az élő gyülekezet Isten menyasszonya, Isten gyermeke és Isten nyája. (Zsolt 100,4)
- A zoltárok biztosítják számunkra a közösségi istentisztelet eszközeit. Több zoltárban többes szám első személyű megfogalmazást találunk („mi”), amelyek szintén a közösségi aspektusra utalnak, és az egyes

szám első személyben írt zoltárok is úgy szintén mindazokra vonatkoznak, akik szeretik a mi Urunkat és elkötelezték neki az életüket. A zoltárok arra sarkallnak, hogy bízunk az Úrban és dicsérjük Őt, valamint szeressük felebarátainkat. Segítik az Isten ígéreteibe vetett bizalmunk növekedését, Isten és az Ő háza iránti lelkesedésre, buzgalomra, és a szenvedők felé könyörületességre indítanak.

- A zoltárokban szinte mindenféle lelki megtapasztalásra találunk példát, mint hit és hitelenség, Istenben való örvendezés és a bűneink miatti nyomorúság, Isten jelenlétének, illetve az Istentől való elszakítottágnak a megtapasztalása. Kálvin szerint „a Zsoltárok könyve a lélek anatómiája”, azaz lelkünk minden részletét boncolgatják. A zoltárosok szavai által látjuk saját vágyainkat és lelki betegségeinket. Tapasztalataik olvasása önvizsgálatra késztet és a Szentlélek kegyelme által hitre vezet bennünket. Különösen Dávid zoltárai olyanok, mint a tükör,

amelyek által Istent dicsőíthetjük és megnyugodhatunk az Ő szuverén terveiben.

Kálvin huszonöt évre merült bele a zoltárokba, mint igemagyarázó, prédikátor, bibliatudós és lelkipásztor. Elkezdett dolgozni a zoltárok verses változatán, hogy használhassák azt a közösségi alkalmakon. 1537. január 16-án, röviddel Genfbe érkezése után, Kálvin megkérte az előljárókat, hogy az istentiszteleti alkalmakon elkezdődjék a zoltáréneklés. Tehetséges férfiakat, mint Clement Marot, Louis Bourgeois és Theodore Beza választott ki, hogy elkészítsék a genfi zoltárokat. Ez a munka huszonöt évig tartott. Az első (1539-es) kiadás tizennyolc zoltárt tartalmazott, ebből hatot Kálvin ültetett verses formába. A többi egy francia költőre, Marot-ra bízta. A bővített változat (1542-ben) harmincöt, az ezt követő kiadás (1543-ban) negyvenkilenc zoltárból állt. Mindegyik kiadáshoz Kálvin írta az előszót, ajánlván a közös gyülekezeti éneklést. Marot halála után 1544-ben Kálvin bátorította Beza-t a további zoltárok verses formába foglalására. Két évvel halála előtt, 1562-

ban Kálvin nagyon örvendett, hogy láthatta a genfi zsoltárok első, teljes kiadását.

A genfi zsoltárok kötetet 125 híres dallam gyűjteményét tartalmazta, amelyeket kifejezetten a zsoltárokhoz szereztek a kiváló zenészek, akik közül a legismertebb Louis Bourgeois. Az énekek dallamosak, búzdító jellegűek és tisztellettjeljesek. Világosan kifejezik Kálvin szilárd meggyőződését, hogy kegyességre buzdítanak, amikor a szöveg hangsúlyosabb a dallamnál, ugyanakkor felismeri azt is, hogy a zsoltárok saját dallamot érdemelnek. Mivel ennek a zenének segítenie kell az Ige befogadását, Kálvin azt mondja, hogy ez a zene legyen „nyomatékos, méltóságteljes, fényes, ugyanakkor egyszerű és szerény” – átformálván a bűnös teremtmény viselkedését Isten jelenlétében, hogy az megfelelő és odaillő legyen. Ez megvédi Isten szuverenitását az Istentiszteleten, és segíti az összhangot a hívők belső természetével és kifelé tett hitvallásuk között.

Kálvin hitte, hogy a zsoltáréneklés egyike azon négy alapelvnek, amely az istentiszteleteken fő szerepet játszik. Ez tulajdonképpen az imádság kiterjesztése. Továbbá az alkalmon részt vevő emberek részéről ez az éneklés a legjelentősebb hozzájárulás a szolgálathoz. A zsoltárokat a vasárnap reggeli és délutáni szolgálatokon énekeltek. 1546-tól kezdődően egy nyomtatott tábla mutatta, hogy az egyes alkalmon mely zsoltárokat fogják énekelni. A zsoltárokat az istentiszteleten elhangzó prédikáció szövegétől függően jelölték ki. 1562-re már minden istentiszteleten három zsoltárt énekeltek.

Kálvin hitt abban, hogy a közös éneklés a kegyességet munkálván megfékezi a romlott szívet és megváltoztatja csökönyös ragaszkodásunkat az evilági dolgokhoz. Az igehirdetéshez és a sákramentumokhoz hasonlóan a zsoltáréneklés a hit iskolájában fegyelmezi a szív vágyait, és Istenhez emeli a hí-

vőt. A zsoltáréneklés erősíti szívünkben az Ige hatékonyságát és megsokszorozza a gyülekezet lelki energiáját. „A zsoltárok buzdítanak bennünket, hogy szívünket Istenhez emeljük és lelkesítenek bennünket, hogy esdekeljünk Isten előtt, és dicsérettel magasztaljuk az Ő nevét” – írja Kálvin. A Lélek vezetésével a zsoltáréneklés dicséretre hangolja a hívők szívét.

A genfi zsoltárok évszázadokig integrált részét képezték a kálvinista istentiszteleteknek. Irányadó volt az ezt követően megjelenő francia, valamint angol, holland, német és magyar zsoltárok számára. Ezek szívét melegítették fel, mint áhítatos könyvek. Ugyanakkor az emberek, akik ezekből énekeltek megértették, hogy az énekek ereje nem magában a könyvben vagy annak szavaiban rejtezik, hanem a Szentlélek ereje az, ami szívükbe vési az énekeket.

A genfi zsoltárok a kegyesség gyakorlására buzdítottak azért, hogy előtérbe helyezték az Ige lelki jelentőségét, amely addig inkább az egyházhoz és a szertartáshoz kötődő volt, és az Ige tekintetében lebontották a megkülönböztetést a szertartás és a valós élet között. A kálvinisták szabadon énekeltek a zsoltárokat nem csupán a templomban, hanem otthonaikban és munkahelyükön, az utcákon és a mezőn. A zsoltáréneklés a „hugenották személyazonosító eszközévé” vált. A kegyesség eme gyakorlása kulturális jelképpé vált, T. Hartley röviden így ír erről: „A zsoltárok Szentírásban olvasható, valamint verses változata a méltóságteljes dallamokkal együtt, nyilvánvalóan a református kegyesség szíve és lelke.”

Dr. J. R. Beeke

Engedélyezett fordítás a Banner of Sovereign Grace Truth 2002. januári számából

fordította: Tihanyiné Nagy Enikő

Talán...

Talán Isten azt akarja, hogy először rossz emberekkel találkozz, mielőtt jókkal találkoznál, hogy tudjuk, milyen hálásnak kell lenni ezért az ajándékért.

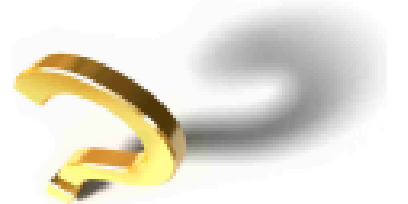
Talán amikor a boldogság ajtaja becsukódik előtted, egy másik megnyílik, de olykor egy ideig még a becsukottat nézed, és nem látod, hogy egy másik nyílt meg számodra.

Talán nem is figyelsz oda, hogy mid van, amíg el nem veszíted, s talán nem is tudod, hogy mi az, ami hiányzik, amíg nem adatik meg.

Szeretetet adni valakinek nem feltétlenül garantálja azt, hogy az illető szeretetet ad viszonzásul. Ne várd el a szeretetet; várj türelemmel, amíg a másik szívében növekszik, s ha mégsem, adj hálát a te szívedben lévőért.

Megbántani valakit egy pillanat műve, szeretni azonban egy életen át kell.

Ne a külsőségekre adj, mert az megcsalhat. Ne a földi gazdagságra gyűjtögess, mert az elmúlik. Keresd inkább Istent, aki valóban megvidámítja szívedet, és lelkednek igazi békességet ad.

Szánd oda magadat Istennek, és tedd a dolgodat, hiszen minden feladatodat egyetlen földi életed még hátralévő részében kell elvégezned. És nem tudod, mennyi a kiszabott idő.

Isten elég értelmet adott neked, hogy ismeretet szerezz, elég vidámságot, hogy szeress, elég próbát, hogy erős legyél, és elég áldást, hogy elégedett és örökké hálás legyél Öneki.

Vedd fel a másik hátizsákját, és meglátod, milyen nehéz az. Ha fáj tőle a hátad, gondoldj arra, a másíknak is ugyanakkora a teher.

A boldog embernek nem feltétlenül van mindenből a legjobb és legszebb. Azzal elégedett és azért hálás a szívében az Úrnak, amit Ő adott neki.

Boldogok, akiket megkérészt Isten: akiknek fáj, akik sírnak, és akiknek hite megpróbáltatik.

A szeretet: öröm és fájdalom, mosoly és könny.

A reményteli jövő az elfeledt múlton alapszik. Csak úgy tudsz előre tekintve, egyenes háttal és határozott léptekkel haladni, ha régvolt bűneidet és elbukásaidat az Úr elé letetted.

Amikor megszülettél, sírtál, mindenki más örült. Élj úgy, hogy amikor meghalsz, te örülsz, és mindenki más sírjon.

*Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta:
Tihanyi Pál*

Emlékezzünk meg a nyugalom napjáról! (2. rész)

Kálvin és a puritánok

Az ószövetségi szombatnap, ahogyan a Reformáció során Kálvin és mások is rámutattak, tartalmazta Krisztus megváltó munkájának képét és szimbólumát, amint azt már említettük. Kálvin azt hangsúlyozta, hogy Krisztus mennybemenetele óta a keresztyének életének tulajdonképpen egy folyamatos szombatnapnak kellene lennie, hiszen minden egyes napunkat az Úrnak kell ajándékoznunk. Mivel ez a földön nem lehetséges és a gyülekezeteknek, közösségeknek lehetővé kell tenni, hogy valamilyenkor találkozzanak, ezért adta Isten az Úr napját, hogy gyakoroljuk ekkor az Ő dicsőítését, az imádkozást, a tanítást és a megszentelődést, azzal együtt, hogy megpihenünk a munkától. Mindezt az ószövetségi szombatnap lelkületével és szellemiségével.

Kálvin azt tanította, hogy vannak különbségek az ószövetségi nyugalomnap és az Úr napja között, mert az utóbbi nem ugyanabban az értelemben jelent megszentelt napot. Így ha lehetőségünk lenne, akkor tarthatnánk hét Úr napját minden egyes héten, vagy ha netán olyan kényszer alatt vagyunk, akkor tehetnénk az Úr napját a hét egy másik napjára is. Kálvin nézete szerint az Úr napja állandósította a vasárnapi napra mind az istentiszteletet, a megszentelődést és a tanítást, és a teljes elkötelezettséget a mi Urunk felé.

Bár a Mózes által bevezetett abszolút és rugalmatlan szabályok eltöröltettek, a negyedik parancsolat alapelve és szellemisége továbbra is áll.

Mielőtt megnéznénk néhány gyakorlati területet, hadd tegyünk röviden említést arról, hogy e tanítás tekintetében mennyire voltak egységben a reformátorok és a puritánok, hiszen végül is ez vezetett a keresztyén nyugalomnap nagyszerű klasszikus definíciójához, amelyet mind a Westminsteri, mind a Református Baptista hitvallás tartalmaz.

Néhány mai tanító (abbéli erőfeszítésükben, hogy liberalizálják az

Úr napját) megkísérelt egy hatalmas éket verni Kálvin és a puritánok közé, azt állítván, hogy Kálvin nyugalomnap-ellenes nézeteket vallott, míg a késői reformátorok és a puritánok látszólag visszatértek a zsidó nyugalomnaphoz. Az említett tanítók arról panaszkodnak, hogy amivel meg vagyunk terhelve a nagy Hitvallásokban, az csupán a puritánok törvényeskedése. Ez az állítás abszurd félrevezetése és megtévesztése mindazoknak, akik különböző úton-módon arra törekszenek, hogy a hívők teljes mértékben szenteljék oda magukat Istennek az Úr napján.

Bármiféle kísérlet arra, hogy Kálvint nyugalomnap-ellenesnek ábrázolják, azt mutatja, hogy az illető pont a lényegét nem értette meg és nem is olvasta Kálvinnak a negyedik parancsolatról szóló nagyszerű szolgálatait, amelyekben ő ismételtelen a vasárnapi teljes önmegtagadásra szólította fel a keresztyéneket azzal együtt, hogy hagyjanak fel minden zavaró és nem vasárnapra való tevékenységgel, hogy teljesen betöltezhessenek Istennel. Kálvin bizonyára meghökkenne, ha látná az utóbbi negyven évben az evangéliumi körök nagy részében elharapódzott lazasságot.

A késői reformátorok, a puritánokkal együtt, nagyobb hangsúlyt helyeztek a negyedik parancsolat maradandó befolyására, mint Kálvin, de mindannyian ugyanazt a kö-

vetkeztetést vonták le arra nézve, hogy ezt a különleges napot hogyan tartsuk meg.

Tudjuk, hogy néhány puritán író szélsőségekig ment a keresztyén nyugalomnapot illetően, s ezekről jegyezte meg John Owen: „Az ember aligha tudja hat nap alatt elolvasni azt a kötelességlistát, amelyet e puritán írók ajánlanak, amelyre a hetedik napon tekintettel kellene lennie.” De ezek az extrém javaslatok nem az általános nézetet jelentették.

Habár apró különbségek mindig vita tárgyai voltak, a reformátorok és puritánok konszenzusa az Úr napjának különleges karakteréről dominálta a keresztyén világot az elmúlt négy évszázadban. Volt néhány erősen nyugalomnap-ellenes hang (csupán kisebbségben), akik azt tanították, hogy az Úr napjának semmi köze a nyugalom napjához, mert az véget ért a mózesi szövetséggel. Az Úr napja – állították – egy teljesen új rendelkezés a keresztyén egyházra nézve. De még ezek a tanítók is szükségesnek tartották, hogy a vasárnap összhangban legyen a negyedik parancsolat szellemiségével, és szigorúan Istennek legyen szentelve. A gyakorlati következtetés, amelyben mindenki megegyezett, az volt, hogy a vasárnapnak, egy Istennek szentelt napnak kell lennie, teljes mértékben szabadnak a munkától és a szórakozásoktól, elkerülve minden szükségtelen munkavégzést és foglalkoztatást. A manapság tapasztalható lazaság megdöbbenő és riasztó újdonság.

Krisztus Ura a szombatnak

Ha az Úr napjának vissza kell tükröznie az ószövetségi szombatnap szellemiségét és alapelveit, akkor mennyi a mozgásterünk és a rugalmasság lehetősége, milyen kivételek lehetségesek, és ki határozza meg ezeket? A választ a mi Megváltónk tanítása adja meg. Lapozunk az Igében az egyik sarkalatos fontosságú vershez, a Mk 2,27-28-hoz: „És monda nekik: A szombat

lőn az emberért, nem az ember a szombatért. Annak okáért az embernek Fia a szombatnak is ura.” Ez az utolsó állítás (amely egyébként a Mt 12,8-ban is megtalálható) a kulcsa az új „szombatnapnak”.

Krisztus ura a szombatnak, ami arra emlékeztet bennünket, hogy Ő, az Ő eljövele által, megfizetvén az árát a mi üdvösségünknek, betöltötte a nyugalomnap szimbolikus jellegét, aztán átvállalta e napot és betöltötte még nagyobb jelentőséggel és gazdagsággal. Ezért nevezi János apostol a Jelenések könyvének első fejezetében az új keresztyén „szombatot” az Úr napjának.

Krisztus az alkotója és tervezője a nyugalomnapnak, aki által adott minden jó az emberiségnek, s mint Isten, Őneki megvan a joga, hogy értelmezze és átalakítsa azt.

Amit tudjuk, a zsidók a szombatnapot szigorúbbá tették, mint amilyen szigorúnak lennie kellett volna, és emiatt megdorgálta őket az Úr. A Máté evangéliumának 12. fejezetében van feljegyezve, ahogyan Krisztus szombaton egy búzátáblán haladt keresztül, és tanítványai letépték s megették a kalászt. Az ezt látó farizeusok azzal vádolták őket, hogy megszegték a szombatot, de Krisztus azt mondta nekik: „Nem olvastátok-é, mit cselekedett Dávid, mikor megéhezett vala ő és a kik vele valának? Hogyan ment be az Isten házába,

és ette meg a szentelt kenyereket, amelyeket nem vala szabad megennie néki?”

Az Úr megmondta a farizeusoknak, hogy tévednek, rámutatott Dávid példájára, aki azzal etette meg az embereit, ami kifejezetten a papoknak volt félretéve. Azt tanulhatjuk meg ebből a történetből, hogy megtehetünk olyan dolgokat vasárnap, amelyek alapvetően szükségesek (a Westminsteri Hitvallás ezeket a munkákat és kötelességeket nevezi *szükségszerű tevékenységeknek*). Nehéz körülmények és vészhelyzet esetén, amikor elkerülhetetlen volt valaminek a szükségessége, Dávid nem vétkezett, még annak ellenére sem, hogy az ószövetségi korban történt mindez.

A 16. századi nagyszerű svájci reformátor, Bullinger Henrik, a szombatnap vészhelyzetekre az Úr által adott más (Mt 12,11-12, Lk 14,5) példákat vizsgálva a következőket írta: „Ha a nyugalomnapján nem ütközik törvénybe kihúzni a bárányt vagy az ökröt a gödörből, amikor az fuldokol, akkor miért lenne törvénybe ütköző ehhez hasonlóan összegyűlni és megmenteni a rothadástól a szénát vagy a búzát, amely az évszaknak nem megfelelő időjárás miatt túl sokáig pihent a mezőn vagy másutt, és ha tovább ott marad, akkor valószínűleg még rosszabb lesz? Szükséghelyzetekben szabadságunk van.”

A Mt 12,5-ben az Úr rámutat a mózesi törvények azon előírására is, hogy a papoknak munkát kellett végezniük a szolgálattal kapcsolatban, amivel gyakorlatilag megszenteltették a szombatot, de az a szent szolgálat fel volt mentve a szigorú szombatnap szabályok alól. A szombatnap nyilvánvaló rugalmatlanságai és tilalmi ellenére nem feljebb való, mondja az Úr, a speciális kötelességeknél vagy a szükségleteknél, azonban, ezeknek a dolgoknak valóban szükségleteknek kell lenniük.

A mi esetünkben ma a szük-

séglet meghatározása nem válhat egy olyan elasztikus, túl rugalmas kifejezéssé, amelyet mindenre rá tudunk húzni, amit meg szeretnénk tenni vasárnap, s így az őszintén és teljes szívvel Istennek szentelt napot ezzel le is rombolnánk. Valóban egy igazi szükségszerű dolognak kell lennie. Az embereknek a szívükbe és elméjükbe kell, hogy legyen írva az Úr napjának tisztelete, de néha adódhatnak kivételes körülmények.

Mit ne tegyünk?

Az Úr napjának alapelvei szűkszavúan vannak megfogalmazva a nagy Protestáns Hitvallásban. Az embereknek „egész napon át meg kell nyugodniuk az ő munkáiktól, a világi munkáikkal és kikapcsolódásaikkal kapcsolatos szavaktól és gondolatoktól” és „az egész napot a közösségi és az egyéni istentiszteletre kell szánniuk”. Akkor mik a lehetséges kivételek?

Legyünk gyakorlatiasak. Megeshet, hogy az Úr napján kifogy a benzined, és ez a te hibádból történik, mert egy nappal azelőtt gondoskodnod kellett volna a tankolásról, és még négy másik ok miatt: (1) el kellett volna kerülni, hogy a világi dolgok megzavarjanak; (2)

el kellett volna kerülni, hogy rossz példát mutass másoknak; (3) el kellett volna kerülni az emberek szükségtelen munkavégzésének támogatását a nyugalom és az istentisztelet napján; (4) tisztelni és engedelmesskedni kellett volna a nyugalom napi alapelveknek.

Mégis, hogyha sarokba vagy szorítva, szükséghelyzetben vagy, ottrekednél valahol autóval, akkor persze menj a benzinkútra tankolni az Úr napján, de ne csinálj ebből szokást. Ebben az esetben nem fogsz elkövetni egy nagy bűnt, de soha ne engedd meg magadnak, hogy elhanyagold, és semmibe vedd az Úr napjának tiszteletét. A zsidók esetében a szombatnap megszegése szörnyű büntetéssel járt, mert a szombat a szövetség jeléül adatott, és megszegése a szövetség megtagadását jelentette. Az Úr napja ezzel ellentétben nem a zsidókkal kötött szövetség jele, és megtörése nem jelenti az Istennel való kapcsolatunk elutasítást. Mégis, az Úr napjának nem tisztelése a negyedik parancsolat megsértése, amely parancsolathoz a keresztyéneknek örömmel és önként kellene ragaszkodniuk, mint a szabadság tökéletes törvényéhez.

Ha egy személynek vagy egy családnak nincs élleme, és nincs

nki, akihez segítségért fordulhatnának, akkor lehet, hogy az Úr napján el kell menniük a boltba. Persze lehet, hogy felkészültek a börtre is, de például egy kicsi gyerek számára ez nem megoldás. De ezek a mérlegelési helyzetek utolsóként kell, hogy előkerüljenek. Soha ne tervezzük be, hogy mi az Úr napján fogunk menni vásárolni, de ugyanakkor tudjuk azt is, hogy a vasárnap nem ura a reális szükségleteinknek.

Amikor kirándulni mentek, amennyiben lehetséges ne úgy tervezetek, hogy vasárnap utaztok vonattal vagy repülővel, mivel ez nem alapvetően szükséges, és bizonyára nem egyezik az Úr napja megszentelésének szellemiségével. Ezért ez egy engedetlen cselekedet és Isten parancsolatával szembeni közöny. A vasárnapi utazás által szintén támogatjuk a közlekedési vállalatok Úr napjával szembeni közömbösségét. Az Úr Jézus Krisztus bemutatta, hogy a szombat teret enged a szükségleteinknek, de őszinte lelkiismerettel legyünk, hogy ez egy valódi szükséglet.

Szükséges-e a hívó fiataloknak, hogy iskolai kirándulásra, táborozásra, vagy sport napra menjenek vasárnap, amely kirekeszti őket az Úr napja tiszteletéből? Szükséges-e születésnapi partikat az Úr napján tartani? Természetesen nem, mert a keresztyén nyugalomnap legfőbb célja, hogy Isten emberei döntést hozzanak, és Istent válasszák, hogy a környezetük számára ez által is biztonságot tegyenek. Thomas Watson találóan fogalmazott a nyugalomnapról, hogy „a zsidó vallás nagyszerű jele és pecsétje volt e nap megtartása”, s ennek ma is így kell lennie.

Dr. Peter Masters

Engéldelyezett fordítás a Sword & Trowel 2005/3. számából

fordította: Tihanyiné Nagy Enikő

Még ma rendezni kell

A természetes bányásznak hunyóritania kellett, amikor a nap végén a bánya sötétjéből kilépett a világosra. Elment a mosdóba, lemosta a szénport és az izzadtságot a kezéről és az arcáról, és a kisváros utcáin elindult hazafelé. Útközben elért a kis templom melletti imaházhoz, ahol éppen alkalom volt. Az ajtó nyitva állt. Odabenn a hallgatóság a lelkipásztort hallgatta figyelmesen, aki lendületesen beszélt. A bányász kíváncsian az ajtóhoz lépett.

– A teljes átadás az, amire mindannyiunknak szüksége van – mondta a lelkész. Hajlandó vagy teljesen átadni magadat az Úr kezébe? Ha nem, barátom, akkor nem állsz készen arra, hogy találkozz Övele.

A lelkipásztor körbenézett a hallgatóságon.

– Senki sem tudja közülünk, hogy mennyi a kiszabott ideje itt a földön. Ma még élsz, de lehet, hogy holnap már túl késő. Kérlek

teged, tedd fel a kérdést magadnak, és válaszolj rá őszintén: Készen állok-e ma az Úrral való találkozásra?

A bányásznak a szívébe hatolt ez a kérdés. Belépett, és leült az utolsó padra. Ezt gondolta: Nem vagyok kész találkozni Istennel. Soha, egész életemben nem törődtem Istennel. Mitől lennék kész?

Az alkalom véget ért, és az emberek elmentek. Csak a bányász maradt ott az utolsó padban, feje a kezébe hajtva. A lelkész meglátta, odament, és megérintette a vállát.

– Barátom, kész vagy az Úrral találkozni?

A bányász nemet intett a fejével:

– Nem, nem vagyok kész. De szeretnék kész lenni.

A lelkész leült mellé, és elmagyarázta neki az ember állapotát és Isten üdvözítő tervét: az ember saját bűne, az engedetlenség miatt elszakította magát Istentől, és saját erejéből képtelen a kettejük közötti

szakadékot áthidalni, és visszatérni Istenhez. Minden ember bűnben, elszakítottóságban fogantatik, születik, és él, amíg hit által be nem fogadja a szívébe Isten kegyelmét Krisztusban, a Megváltóban, Aki a bűn árát egyedül és teljesen kifizette. Ő az egyedüli Közbenjáró az Atyához, Aki által vissza lehet térni Őhöz.

Eltelt egy óra, míg a lelkész beszélt, de a bányász nem értette meg.

– Most már késő van – mondta végül a lelkész. Menj haza, és keresd Istent.

A bányász csak rázta a fejét:

– Beszéljünk még erről, ezt még ma rendezni kell.

A lelkész ismét elmondta, hogy az ember önmagában csak a bűn után kívánczik, és istentelenül él. Ha ebben az állapotában megmarad, örökre elkárhozik. De a Szentírás szerint van megoldás Krisztusban, Akit az Atya ingyen kegyelméből, áldozatként elküldött a földre az Ő népéért.

Ismét eltelt egy óra. Imádkozott magában, de hiába.

– Haza kellene menned. Késő van, és ennél jobban nem tudom elmagyarázni.

– Ezt még ma el kell rendezni – felelt a bányász komoly tekintettel.

A lelkész bólintott. Ismét beszélt Krisztusról, Isten szövetségéről, törvényéről, ígéreteiről és az üdvösségről, szépen sorban. Imádkozott magában, de mindhiába.

– Most már tényleg mennünk kell – mondta a lelkész –, nemso-kára itt a reggel. Menj haza, és gyere vissza holnap este. Talán megtalálod azt a békességet, amit keresel.

– Nem, nem mehetek el innen addig, amíg meg nem találok – szólt a bányász összetört hangon. Ahogy mondtad: lehet, hogy holnap már túl késő; ezt még ma rendezni kell.

A lelkész nem tudta otthagyni ezt az embert.

– Isten kegyelméből valóban még ma el lehet rendezve – mondta. És újra, lépésről lépésre elmagyarázta az üdvösség rendjét, és ismét imádkozott. Ekkor a bányász elkezdett zokogni, és a szemében világosság gyűlt:

– Most már értem! – sírt. Krisztusban teljesen átadom magam Istennek, az Ő akaratának, és szívből úgy élek, ahogyan Ő parancsolja. Most már értem! Isten csodálatos, most már értem!

Végül együtt imádkoztak, és hálat adtak az Úrnak az Ő végtelen kegyelméért, a bűnbánatért, a megtérésért, a hitért és az alázatos szívért, amit a bányásznak Krisztus-

ban Szentlelke által adott.

Másnap reggel a bányász, mint mindig, elment dolgozni. Délután a bánya egy távolabbi részében akadt dolga, el kellett hoznia a szerszámokat onnan. Amikor hosszabb ideje nem tért vissza, társai elmentek, hogy megkeressék. Aztán rátaláltak a beomlott vágatra, ahol a szerszámok voltak, azt a részt teljesen betemette a kő és a föld. Sietve nekiálltak csákánnyal, lapáttal, ásóval. Végül a kőtörmelék alól meghallották a bányász erőtlenséget, elcsukló hangját:

– Ma már késő lett volna. Áldott légy, Uram, hogy még tegnap el lett rendezve.

Készen állsz ma az Úrral való találkozásra?

„De még most is így szól az Úr: Térjete meg hozzám teljes szívetek szerint; böjtöléssel is, sírással is, kesergéssel is. És szíveteket szaggassátok meg, ne ruháitokat, úgy térjete meg az Úrhoz, a ti Isteneitekhez; mert könyörülő és irgalmas ő; késedelmes a haragra és nagy kegyelmű, és bánkódik a gonosz miatt.” (Jóel 2,12–13)

„Bánjátok meg azért, és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek, hogy így eljöjjenek a felüdülés idei az Úrnak színétől.” (ApCsel 3,19)

Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

Az év utolsó napja

„És odamenvén Illés az egész sokasághoz, monda: Meddig sántikáltak kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek Őt, ha pedig Baál, kövessétek azt. És nem felelt néki a nép csak egy szót sem.” (1Kir 18,21)

Isten jóságából, végtelen irgalmából és kegyelméből ez év végéhez érhattünk. De egy kérdést még fel kell tennünk magunknak: még mindig könnyűnek találtunk az Ige mérlegen?

Az Királyok első könyvének 18. fejezetében Illés és Akháb szembenállásáról olvashatunk. Akháb azzal vádolja Illést, hogy ő Izrael megrontója. „És amikor meglátta Akháb Illést, monda Akháb neki: Te vagy-e az Izrael megháborítója?” (1Kir 18,17) Illés az igazságot nem rejtve véka alá így válaszol: „Nem én háborítatom meg az Izraelt, hanem te és atyád háza, azzal, hogy elhagytátok az Úrnak parancsolatait, és a Baál után jártatok.” (1Kir 18,18)

Amikor a bűnről beszélünk, vagy prédikálunk, általában két reakciót figyelhetünk meg. Először is jól tudjuk, hogy a gyűlölködés a

gonosz és lázadó ember szívéből indul ki. Az ember állandóan kifogásokat keres, hogy más hibáztasson a bűneiért, csakúgy, mint ahogy azt Éva és Ádám tette. A bűnt érzéketlenül kezeli és az intéseket túl szigorúnak látja. A második hatás, amit a bűnről való prédikálás kiválthat, hasonló ahhoz, amit Dávid a 2Sám 15,26-ban mond: „Ha pedig azt mondja: nem

gyönyörködöm benned: Ímhol vagyok, cselekedjék velem úgy, a mint néki tetszik.”

De mi lett Illés és Akháb párbeszédének az eredménye? Nos, megegyeztek abban, hogy összegyűjtik Izrael népét, hogy eldöntse, kit szolgál: Istent vagy Baált.

Az áldozat bemutatása előtt Illés felszólítja az embereket a megtérésre, mert az engedetlenségnek, a döntenem akarásnak és halogatásnak súlyos következményei vannak. Mit is olvasunk ezt követően? „És odamenvén Illés az egész sokasághoz, monda: Meddig sántikáltak még kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baál, kövessétek azt. És nem felelt néki a nép csak egy szót sem.”

Illés két dologgal szembesíti a népet. Először arról beszél, hogy gyengék és halogatják a döntések meghozatalát. Kétfelé sántikáltak. Egyformán tisztelték Baált és Istent, és ez így nem mehetett tovább: választaniuk kell Isten és a Baál között. Másodszor, bizonytalan szívvel és habozó döntéssel vádolja őket, mivel nem tudták eldönteni ki érdemesebb arra, hogy

tiszteljék és imádják, Isten vagy Baál. Csak a kerítés tetején csücsültek. Ez a probléma már teljesen legyűrte őket, ez volt az eredménye az éveken át tartó bűnös döntésképtelenségüknek és halogatásuknak. Ezért jogosan teszi fel nekik a kérdést Illés: „*Meddig sántikáltok még kétfelé?*”

Talán bennünk is felmerül a kérdés e történet kapcsán, hogy tulajdonképpen mit is jelent kétfelé sántikálni?

Először is azt, hogy az ember Isten ellensége és ahelyett, hogy saját érdekében odaszánná magát Istennek, lázad és hadat indít ellene. Szinte alig, vagy egyáltalán nem törődik lázadásának, engedetlenségének, halogatásának és döntésképtelenségének következményével: a halállal. *Másodszor*, Istent csupán egy önkényes és szigorú uralkodónak tartja. *Harmadszor*, semmilyen értéket nem lát az igaz hit-

ben, az igaz egyházban. *Negyedszer*, saját vágyai sokkal értékesebbek számára, mint Jézus és a kegyelem evangéliumának értéke. *Ötödször*, annak ellenére, hogy Isten kegyelmet és örök boldogságot ígér az embernek, ő inkább az ördögnek és saját szíve vágyainak hisz. Ezért, ahelyett, hogy alázattal leborulna Isten előtt és megbánná bűneit, így nyilatkozik: „*távozzál el tőlünk, mert a te utaidnak tudásában nem gyönyörködünk!*” (Jób 21,14) *Hatodszor*, az ember sötétségben van, és ezért nem veszi észre az igazi és örökké tartó boldogságot, és azt hiszi, hogy a különböző ideáljai hajszolásával és imádatával elérheti azt.

Még továbbra sem oldódott meg a problémánk! Meddig fogtok még kétfelé sántikálni? Te is ebben a cipőben jársz, most 2006 végén? Még mindig két úrnak próbálsz szolgálni, Istennek és a mam-

monnak? Még mindig kompromisszumokat kötsz a világ és az igaz hit között? Még mindig azon ügyködsz, hogy megpróbáld a világi életedet valahogyan beilleszteni Isten Igéjébe? Még mindig két szerelmed van, a világ és az Isten? „*Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérdése nem az Atyától van, hanem a világból.*” (1Jn 2,15-16)

Mit is jelent e világ gyümölcseit teremni és nem a Krisztusét? „*Ha valaki nem szereti az Úr Jézus Krisztust, legyen átkozott! Maranatha.*” (1Kor 16,22)

Kedves barátom! Isten az alábbi ígérésben felszólít a helyes döntés fontosságának szükségességére. „*Hogyha pedig rossznak látjátok azt, hogy szolgálatok az Úrnak: válasszatok magatoknak még ma, akit szolgálatok, akár azokat az isteneket, akiknek a ti atyáitok szolgáltak, amíg túl valának a folyóvízen, akár az Emoreusok isteneit, akiknek földjén lakotok: én azonban és az én házam népe az Úrnak szolgálunk.*” (Józs 24,15)

Tehát, mi a válaszod? Meddig sántikálsz még kétfelé? Csendben meglapulsz te is, mint Izrael népe? Vagy talán úgy viselkedsz, mint ahogy Félix helytartó, amikor Pál neki prédikált. „*Mikor pedig ő igazságról, önmegtartóztatásról és az eljövendő ítéletről szólt, megrémülve monda Félix: Mostan eredj el, de mikor alkalmatosságom lesz, magamhoz hivatlak téged.*” (ApCsel 24,25)

Oh, te szegény tévelygő bűnös! Meddig sántikálsz még kétfelé? A te tétlenségednek, és halogatásodnak súlyos következményei lesznek! A te halott isteneid, bálványaid, vágyaid sosem tudják felvenni a versenyt az élő Istennel! Bálványaid és a világ sohasem fog igazán megérteni téged, ellenben Isten mindent tud rólad, együtt tud érezni veled és hív, hogy örök

életet ajándékozzon neked. Baál vagy bűnös vágyaid sosem fognak igazi elégedettséget adni, de Isten a te ürességedet az Ő teljességével akarja megtölteni, hogy semmi-
ben se szenvedj hiányt.

Melyek is valójában a mi vágyaink szemben Krisztussal? „A próféta, aki álomlátó, beszéljen álmod, akinél pedig az én ígém van, beszélje az én ígémet igazán. Mi köze van a polyvának a búzával? Azt mondja az Úr.” (Jer 23,28)

Oh, mennyire megkeményedhetett már az a szív, ami nem tud hálat adni és meghajolni az irgalom és kegyelem előtt! Barátom, amikor kétfelé sántikálsz, a bűnös és a szent élet között, valójában megtagadod Istent és a kegyelem evangéliumát, amit Isten azért rendelt el, hogy megmentse a bűnösöket. Isten lehajolt hozzánk és féltőn szerető szívvel arra kér, hogy „Vessétek el magatoktól minden vétkeiteket, melyekkel vétkezettetek, és szerezzetek magatoknak új szívet és új lelket! Miért halnátok meg, oh Izráel háza? Mert nem gyönyörködöm a meghaló halálában, ezt mondja az Úr Isten. Térjete meg azért és éljete!” (Ez 18,31-32) Ha visszautasítjuk Isten felszólítását, saját magunk felett mondjuk ki a pusztulás ítéletét.

Ó, hát nem könnyörög-e neked

Isten szolgálja által: „Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelenünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy kiki megjutalmaztassék a szerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy rosszat... Krisztusért járván tehát követségben, mintha Isten kérne mi általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel.” (2Kor 5,10; 2Kor 5,20)

Hát meddig halogatsz még? Hát nem hezitáltál már eleget Isten és a vágyaid között? Hát nem utasítottad e még el az Urat és bántódtál szívedben megszomorítván az Ő Szent Lelkét a te szíved kemény és könnyörtelen állapota miatt?

Avagy, mindegy lenne számodra, hogy az Úr gyermeke vagy-e vagy sem? Amikor két döntés között latolgatsz, a bűnös életed és egy szent élet között, valójában Istent tagadod meg és a kegyelem evangéliumát, amit az Úr a bűnös ember megmentésére rendelt el.

Oh, kedves lélek! Most, amikor ennek az évnek a végéhez közeledünk, hogyan tudsz még mindig nyugodt maradni, amikor még mindig híjával találtatsz az Ige mérlegén? Amíg te hezitálsz, tudnod kell, hogy a pokol kapujában állsz. Isten irgalma fogyóban van, mint ahogy az év utolsó órái közelednek. De Isten még mindig hív té-

ged! Még tart az Ő kegyelmének időszaka! És mit üzen a kétfelé sántikálónak? „Mert nem azért küldte Isten az Ő Fiát a világra, hogy kárhóztassa a világot, hanem, hogy megtartassék a világ általa. Aki hiszen ő benne, el nem kárhozik, aki pedig nem hisz, immár elkárhózott, mivel hogy nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében.” (Jn 3,17-18)

Mi biztosítékok van arra, hogy az Úr nem fogja még ma éjjel ezt mondani neked: „De nem hallgattott népem az én szómra, és Izráel nem engedelmeskedett nekem. Ott hagytam azért őt szívöknek keménységében, hogy járjanak a magok tanácsa szerint.” (Zsolt 81,12-13)

Nos, hát csak sántikálj nyugodtan kétfelé, ameddig csak akarsz, a te lelked fölötti ítélet hamarosan végrehajtásra kerül. Avagy nem elég világos e ez a Bibliából? „Aki hiszen és megkeresztelkedik, idvezül, aki pedig nem hiszen, elkárhózik.” (Mk 16,16)

Még mindig vannak kétségeid? „Ennekokáért mindeniteket az Ő utai szerint ítélem, Izráel háza, ezt mondja az Úr Isten. Térjete meg és forduljate el minden vétkeitektől, hogy romlásatokra ne legyen gonoszságotok.” (Ez 18,30)

Oh, te bűnös ember, hogyan fogsz válaszolni Isten hívására 2006 végén? Talán válaszul ezt mondod: „Hiába nem lehet! Mert idegeneket szerettek, és utánok járok.” (Jer 2,25)

Vagy talán így szólsz: „Íme, mi hozzád járulunk, mert te vagy az Úr, a mi Istenünk!” Jeremiás 3,22 Bízom benne, hogy a szíved ezt súgja majd: „Amit nem látok, arra te taníts meg engemet, ha gonoszságot cselekedtem, többet nem teszem!” (Jób 34,32)

Rev J.D. Greendyk

Engedélyezett fordítás a Banner of Sovereign Grace Truth 1997. decemberi számából

fordította: Nagy Márta

Innen-Onnan...

Szűz Mária szíve és Magyarország...

Szűz Mária szeplőtelen szívének ajánlja fel Magyarországot Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti érsek a portugáliai Fatimában tartott magyar nemzeti zarándoklat keretében. A katolikus világ egyik leglátogatottabb kegyhelyére mintegy ezer magyar érkezett Erdő Péter vezetésével. 1956 után a világban szétszóródott magyarság, lévén otthon nem állíthatott emléket a forradalom hőseinek, Fatimában emelt egy kálváriát. Ezt járta végig a mintegy ezer magyar zarándok, akik Erdő Péter bíboros és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felhívására mentek Fatimába a nemzeti zarándoklat keretében – mondta az InfoRádiónak Szerdahelyi Csongor szóvivő. A zarándoklat fénypontja az lesz, amikor a kegyhely szívében, a bazilikában mutat be szentmisét Erdő Péter, és ott felajánlja Magyarországot Szűz Mária szeplőtelen szívének – hangsúlyozta a szóvivő. Szerdahelyi Csongor megjegyezte, hogy bár II. János Pál pápa Fatimában felajánlotta az egész világot a Szentanyának, Magyarország lesz a második állam – Portugáliát követően – akit egyházi elöl-

járója Fatimában a Szűz kegyelmébe ajánl.

InfoRádió

Ezt a második helyet nyugodtan kihagyhattuk volna... Ami pedig minket illet: egyáltalán nem is tartunk igényt erre a felajánlásra... Nekünk már van Urunk, Megváltónk és Közbenjárónk. Senki másnak nem szeretnénk felajánlani magunkat...

Saját magát postázta...

Az egyik ausztráliai börtönből megszökött egy fegyenc, akit korábban 7 éves letöltendő szabadságvesztésre ítélték rablásért. A szökés nem volt hétköznapi. „Hősünk” a börtön műhelyében egy nagy kartondobozba csomagoltatta magát, majd egyik cinkosa a dobozt leragasztotta és megcímezte... Miután a Posta kamionja kihajtott a börtönből, a fegyenc kivágta magát a dobozból, kiugrott a kocsiból és elmenekült...

Evangelical Times

Ennek a leleményes rablónak sikerült megszöknie. De azok, akik Isten dicsőségét rabolják meg, előbb-utóbb fizetni fognak... Isten haragja elől ugyanis nem lehet el-

menekülni. Pontosabban csak egyféleképpen lehet: ha Krisztushoz menekülünk...

Öngyilkos lelkész...

Az iszlám németországi terjedése elleni tiltakozásul egy német evangélikus lelkész felgyújtotta magát a reformáció napján az erfurti Ágoston-rendi kolostorban. Amíg az istentisztelet folyt a templomban, Roland Weissenberg a kolostor parkjában benzinnel leöntötte, majd felgyújtotta magát. A 73 éves lelkész 1989 óta volt nyugdíjban. A lelkészt beszélítették a hallei szakklinikára, hogy az égési sérülések súlyos következményeit gyógyítsák, de belehalt az elszenvedett károsodásba. Elfriede Begrich esperesnő elmondta, hogy a lelkész az utóbbi három évben többször is szóba hozta az iszlám témáját...

reformatus.hu

Bár az öngyilkosság sosem indokolt, az iszlám terjedése valóban elgondolkodtató...

Meghalt Leon Morris...

Melbourne-ben 92 éves korában elhunyt Dr. Leon Morris pro-

Új gyülekezet indult Vörösberényben

Örömmel számolunk be a testvéreknek és az olvasóknak, hogy kis felekezetünk egy újabb gyülekezettel gyarapodik. Decemberben ugyanis elindul vörösberényi közösségünk. Jelenlegi alkalmaink: Istentisztelet – vasárnap du. 14:30; Bibliaóra – csütörtök du. 18:00. További információk végett keressük Hazuga Nándort (06/20/9425696). Imádkozzunk a gyülekezet hitbeli és számbeli növekedéséért, valamint hatékony evangélizáló munkájáért! Istené legyen a dicsőség ezért az új fejleményért is!

Keskeny Út

fesszor. Ph.D. fokozatát a Cambridge-i Egyetemen szerezte, majd Angliában, Ausztráliában, valamint az Egyesült Államokban tanított számos egyetemen és teológiai akadémián. Az Újszövetség nagy ismerőjeként számon tartott professzor számos könyvet és tanulmányt, valamint több kommentárt jelentetett meg. Halála fájdalmas veszteség az evangéliumi egyházaknak...

Free Church Witness

Lassan kihálnak a múlt század nagy evangéliumi vezetői és tudósai... De reméljük, hogy az Úr gondoskodik világszerte az utánpótlásról...

Házasságon kívüli gyerekek....

Egy brit kormányzati felmérés szerint, 2012-re a születendő gyerekek fele házasságon kívül fog születni a szigetországban. Ez az adat már most 40% körül mozog. Dr. Peter Brierley felmérése több társadalmi szervezetet is sokkolt. A „nagycsaládok” kihalása után most már a „család” kihalásának veszélye fenyeget... Dr. Peter Brierley így kommentálta a felmérés eredményeit: „Ha eljutunk oda, hogy a gyerekek fele házasságon kívül szülessen, az alapjaiban változtatja majd meg azt a szemléletet, mely szerint társadalmunk évszázadok óta működött. Újra kell majd értelmezni olyan fogalmakat mint: »otthon«, »házasság«, »csa-

lád«, »együttélés« stb.” Mindennek persze beláthatatlan következményei lehetnek...

Free Church Witness

Ez tényleg riasztó adat... És mennyi egyéb problémát hordoz magában: paráznság, családhiany, apa és anyakép hiánya stb... Vajon milyenek lesznek azok a gyerekek, akik család és szülők nélkül nőnek fel? Sajnos a mai magyar társadalom is ebbe az irányba tart. Egyre európaibb, miközben egyre istentelenebb.

Köszöntjük bővülő olvasótáborunkat...

Ezúton köszöntjük azokat a kárpátaljai olvasóinkat és testvéreinket, akik nemrégiben rendelték meg újságunkat. Egyben kívánjuk, hogy lapunk olvasása szolgálja lelki épülésüket, növekedésüket. Imádkozunk azért is, hogy reformációs törekvésekben legyenek állhatatosak, nem hátrálva meg a jelentkező kihívások és nehézségek elől. A 2Thessz 3,5-tel köszöntünk minden olvasót a megreformált gyülekezetekből: „Az Úr pedig igazgassa a ti szíveteket az Isten iránt való szeretetre, és a Krisztus iránt való állhatatosságra.”

Keskeny Út

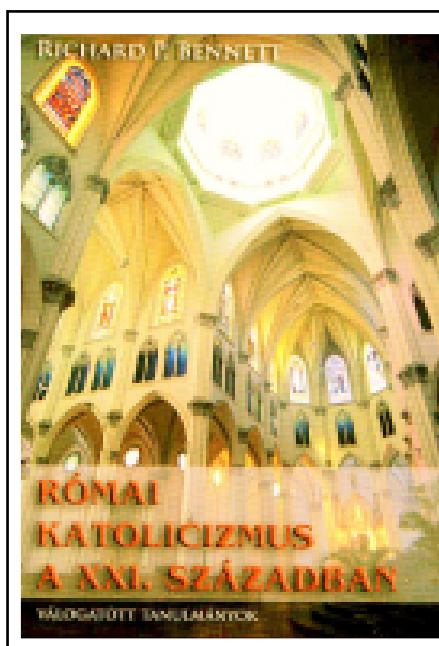
Ne költözzön gazdagok mellé! Hamarabb meghalhat...

Azok a szegény emberek, akiknek a szomszédságában gazdagok élnek, hamarabb meghalnak, mintha rosszabb környékre költöznének – állapították meg amerikai kutatók.

Egy vizsgálat során 8200 ember életét – és halálát – követték nyomon 17 éven át, az egyesült államokbeli Kalifornia államban. A Stanfordi Egyetem Orvosi Központjának csapata szerint a rosszabb körülmények között élőket pszichikailag teljesen kimeríti az a tudat, hogy a környezetükben másoknak sokkal jobban megy, mint nekik. A tudósok szerint ez is okozhatja az amerikai társadalom polarizálódását. A vizsgált 17 év alatt 1000 nő közül, akik alacsony életszínvonalon éltek, de szomszédjaik gazdagok voltak, 19-en veszítették életüket, míg 1000 olyan szegény nő közül, akinek a szomszédjai is szegények voltak, csak 11-en. A trend hasonló volt a férfiaknál is, bár nem ennyire drámai.

BBC

A kutatók erről a „betegségről” a Szentírásban is olvashattak volna. A neve: irigység....

Megjelent Richard P. Bennett könyve...

Hosszas előkészület után, de végül megjelenhetett Richard P. Bennett könyve „Római katolicizmus a XXI. században.” A könyv egy válogatás a szerző eddig megjelentetett tanulmányaiából. Ha valaki többet szeretne megtudni a római katolicizmusról, annak igei értékeléséről, ezt a kiadványt nem hagyhatja ki! Keressük a könyvet a Presbiteriánus Kiadónál, illetve a helyi gyülekezetekben.

Keskeny Út

Precedens értékű döntés a magyar melegek együttéléséről?...

A Bevándorlási és Állampolgársági hivatal több éves pereskedés után engedélyezte egy erdélyi fiatal letelepedését Magyarországra. Korábban kérését azzal utasították el, hogy azonos nemű élettársa nem minősül családtagnak, így az ő vagyona nem vehető figyelembe annak eldöntésekor, hogy a letelepedni szándékozó rendelkezik-e a magyarországi életvitelhez szükséges anyagiakkal – közölte a Háttér Társaság a Melegekért. Az ügyet – korábban – érdemben eldöntő Legfelsőbb Bíróság végzésének indoklásában megerősítette: nem lehet a megélhetés biztosítottságának vizs-

gálatakor – kizáró rendelkezés hiányában – figyelmen kívül hagyni a kérelmező élettársának a támogató nyilatkozatát sem, tekintettel arra, hogy az azonos nemű személyek is élhetnek élettársi viszonyban. „A peres eljárás arra a súlyosan diszkriminatív törvényi rendelkezésre hívta fel a figyelmet, hogy az azonos nemű személyek tartós együttélésének kereteit megadó élettársi viszony lényegesen kevesebb jogot nyújt számukra, mint a kizárólag különműek részére fenntartott házasság intézménye. A melegek tartós együttélésének fogycatékos jogi szabályozása oda vezet, hogy – egyebek mellett – a magánélet tiszteletben tartásához és a család egységének biztosításához

fűződő jogaik is sérülnek” – olvasható a szervezet közleményében. Az eset kapcsán az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület javaslatot készít elő, amelyben felhívja a jogalkotó figyelmét az azonos nemű emberek tartós együttélése szabályozásának hiányosságaira...

MTI

Előbb-utóbb bekövetkezik az, amitől mindannyian félünk... De ne csodálkozzunk ezen! Egy olyan társadalom, amely Isten Igéjét lábbal tiporja, nem kerülheti el ezeket a fejleményeket...

A híreket válogatta, fordította és megjegyzésekkel ellátta: Szőke Imre

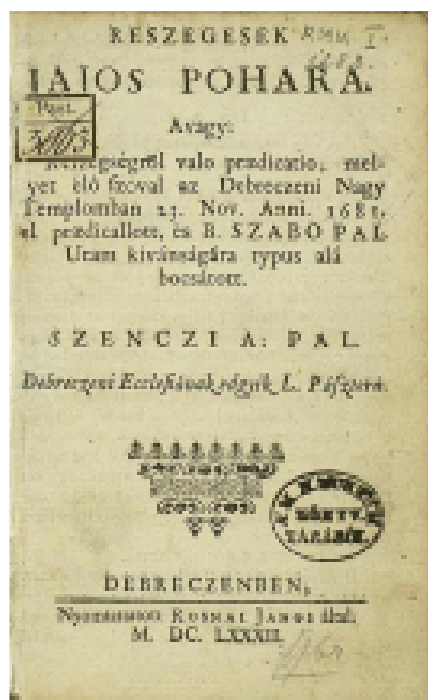
„Jaj azoknak, akik hősök a borivásban...”

Ez az igehirdetés 1682-ben lett kinyomtatva, és egy évvel azelőtt hangzott el Debrecenben. Szenczi A. Pál biblikus gondolkodására mutat az, hogy a részegség meghatározásánál nem csak az italtól való részegségről beszél, hanem bármiről, ami elbódít, és a gondolkodást, helyes cselekvést akadályozza. Mivel, hogy nagy szükségünk van a friss elmére, ezért kerülnünk kell minden bódító bűnt, ami akadály a kegyesség gyakorlásában. Bár kifogás sok, de megoldás csak egy van. A megtérés. Némelyek úgy akarják elhagyni a bűnt – akár a részegséget is – hogy szeretnének tovább menni tisztán, bűn, részegség nélkül. Tiszta lappal indulni. Csakhogy ahhoz a „lapot” meg kell tisztítani. Ez pedig csak Jézus vérével tisztítható, hiszen vérontás nélkül nincs bűnbocsánat. Aki nem bánja a bűneit, az amúgy is hamar találna valamilyen más bűnt, amelytől megrészegedve ismét elbódulna. Szükséges, hogy Isten munkáját fontosnak lássuk, és abban forgolódjunk. Ha bárki részegsége, vagy bármilyen más bűnre

csábítana, használhatjuk Nehémiás szavait:

„Nagy dolgot cselekszem én, azért nem mehetek alá; megszűnnék e munka, ha attól eltávozván hozzátok mennék.” (Neh 6,3)

Tamás Sándor

„Jaj azoknak, akik hősök a borivásban és híresek részegítő ital fogyasztásában.” (Ézs 5,22)

Két úton szokta a Sátán kiváltéppen az embereket elejteni. Csodás mesterkedéssel elhitheti az emberrrel, hogy hasznára van a bűn megcselekvése: „Olyanok lesztek, mint az Isten, jónak és gonosznak tudói.” (1Móz 3,5) Még Üdvözítőnk sem szégyellte ezzel megkísérteni, megmutatván e világnak országait és azoknak szépségét. Azt mondta: „Mindezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem.” (Mt 4,9) Bízattja, hogy nagy gyönyörűséget fog találni a bűnben. „A lopott víz édes, és a titkon való étel gyönyörűséges!” (Péld 9,17) Így a bornak kedvelőjét nyájas mulatsággal, vigadozással és abban való gyönyörködésnek édesgetésével vezeti a részegsége. De mi lesz a vége? Summásan ez igében megtanítottunk, hogy mind a részegesnek, mind a részegítőnek jajjal fog az Isten fizetni.

Kit értünk a nagy borivó alatt?

A részeges embert ki gyakran követi a bortól való megnehezedést, akit úgy hívunk, hogy bor mellett mulató (Péld 23,30), részegeskedő. Az erős borivót, ki mikor kedve tartja, nagy pohárból issza a bort. (Ámos 6,6; Joel 1,5; Préd 2,4)

Micsoda a részegség?

Jelenti az egész embernek megerőtelenedését, mely az elme valami által való megháborításából származik. Mivel pedig a háborító nem csak egyféle, így a részegség is többféle.

– Az ember néha részeg az Isten vesszejétől. (Jer 25,15-16, Jer 48,25-26)

– Néha a bálványhoz való buzgóságtól. (Jer 51,7)

– Néha tisztátalanságra való vágyódástól. (Hós 4,11) Ez részegítette meg Ammont. (2Sam 13,4)

– Néha e világnak kimondatlan szerelmétől. (Lk 11,34) Mint Démás. (2Tim 4,10)

– Néha az önszeretettől, mely az utolsó időben igen uralkodik. (2Tim 3,2) Mint régen Jónás, aki, hogy Isten Ninivét el nem süllyesztette, feldühödött és így fakadt ki: „Vedd el Uram az én lelkemet, mert jobb meghalnom, hogy nem él-nem” (Jón 4,3)

– És néha részegítő italtól, amilyen például a bor. Ilyen részeg volt Nábál. (1Sám 25,36) Erről szól ez az ige.

Mikor kezdődik az emberben a részegség?

A testnek kedvezni akarók azt mondják, ha valaki a bor miatt a kerékvágáson átdől, és te szekérrel arra menve azt mondod, hogy vond fel a lábadat, mert a kerék átme-gy rajta, és ő a szótat megérti, még hogyha nincs is ereje a válasz-ra, de ha lábát felvonja, akkor az még nem részeg. Csakhogy az Írás elkezd már a megnehezedésen, amikor a nyelved megnehezedik, és a beszédben tántorog, amikor az elmékedéseid erő nélkül valók, a fejed kezd szédelegni, lábaid tántorogni, vagy csak egyenetlenül hordozni téged. Ezt tiltja a mi Üdvözítőnk. „*Meg ne nehezédjék a ti szívetek dobzódásának, részegségnek és ez élet gondjainak miatta.*” (Lk 21,34)

Mit jelent itt az, hogy jaj?

A részegségnek gonoszságát és büntetését. Úgy mint:

1. *Testnek erőtelensége* (Hós 7,5; Péld 23,29-30)

2. *Szükség* (Ézs 5,17)

3. *Gyalázat* (Hab 2,16; 1Kor 5,11)

4. *Fogságra való vitetés* (Ézs 5,11-13; Ám 4,1)

5. *Döghalál* (Ézs 5,14; Ám 6,9)

6. *Kárhozat* (Gal 5,21)

Szemléld az embernek ilyen nagy erőtelenségét, ki ilyen gonoszságba nem sajnálja magát keverni ínyének, nyelvének borban való fűrösztésével.

Vajon a keserű pohár csak a részegesé, vagy azé is, aki csak egyszer részegedik meg?

A testi életednek kimúlásához elég a fegyvernek egyszeri nyakadoz való csapása. Ugyanígy a te lelki életednek, és minden boldogsá-godnak megsemmisítésére elég egy bűn, mivel minden bűnnek zsoldja a halál. (Rom 6,23) Ezért az egyszeri megrészegedésért Isten azt a jajos pohárt kezébe adhatja. Mindazáltal Isten e lecké-

ben a nagy borivókhoz szól, kik „jó reggel felkelnek, hogy részegeskedjenek, és mulatnak a bor mellett estig.” (Ézs 5,11) Nem hagyja az egyszer megrészegedőt sem csapás nélkül. Noéval együtt, aki alkalmat szolgáltatott a fiának a maga megcsúfoltatására Isten lelkének keserűségére. Noéval magával átkoztatja meg édes gyermekét. (1Móz 9,25)

Hát a részegítőnek mint léssen dolga?

A részegség, annál inkább a részegeskedés Isten előtt véték. Az Ige jajt szülő gonosz dolognak mondja, mellyel az Isten haragját gerjeszti. Ezen a világon olyanná teszi az embert, mint aki a tenger közepén fekszik az árbocfának tején, azután Isten országából kizárja, mint a paráznság, vagy gyilkosság. (Gal 5,21)

Következményei:

1. A részeges, mint egy kalmár, az ínyének és nyelvének tetszését keresi, és azt tartja legfőbb jónak. Eladja esztét, világi előmenetelét, sőt a lelke üdvösségét is.

2. A részegséggel magát alkalmatlanná teszi nem csak a kegyesség gyakorlására, hanem még a maga tisztességének oltalmazására is. Pl. Noé.

3. Mert mindenféle bűnöknek forrásává teszi az embert: háborgóvá, tisztátalanná, lustává, balgataggá és csúfolóvá.

4. Az Isten képét vele levetkezteti, elvéve az embernek esztét és némi-képpen az oktan állatnál alábbvalóvá teszi: „*Mert az ökor ismeri az ő urát, de az Izrael nem.*” (Ézs 1,3) Ahogy Hóseás is mondja: „*Mert a bor elvette eszüket.*” (Hós 4,11)

5. Ebben a bűnben megavult embernek lelki nyavalyája gyakran orvosolhatatlan, mivel ritkán és igen nehezen hagyják el gonosz bűnüket a részegesek. (Jer 2,5)

Igénk első haszna: Oktatás

1. Ne csodáld hát, ha a részeges semmirekellőnek és sok go-

nosszal megrakodottnak tartatik az ilyen.

2. Ne keress a részegesnél kegyességet, hanem mindenféle bűnnek moslékát. (Mt 24,49)

3. A részegség az Istennek nem csupán egy parancsolatát rontja meg, hanem valamiképpen mindenkit, mivel minden bűnnek alkalmat ad, és azt szomorítja meg, Aki mind a tíz parancsolatot adta. (Jak 2,10) Tehát a részeges gonoszást cselekszik.

a) Isten ellen: törvényét átláthatva, áldásával visszaélve, az Ő képét magáról levetkezve. b) Maga ellen: magát szegénységre juttatva, egészségétől, erejétől és végül minden boldogságától megfosztva. c) A maradékai (utódai) ellen, mivel, hogy az igaznak magvai áldatnak meg. (Zsolt 37,26) A részeges a maga rossz példájával gyermekét megbotránkoztatja, aki vele együtt bűnhődik, mivel, hogy semmit sem hagy rájuk, sőt még táplálni sem tudja. „Aki az övéiről, és főképpen az ő háza népéről gondot nem visel, az a hitet megtagadta és a hitelennél alábbvaló.” (1Tim 5,8) d) A szegények ellen: kiket táplálni tartozik (Ef 4,28) és mások ellen, akiket megbotránkoztat. (Ám 4,1) e) Az országa ellen: melyet tartozna gyámolítani, de ő inkább az átkot növeli.

4. Olyan gonoszság ez, amely miatt méltatlan a részeges a jónak barátságára. (1Kor 5,11)

Második haszna: Dorgálás

Vétkeznek azért:

1. A részegek, sőt annál inkább a részegesek kiváltképpen a romlás idején, mikor Isten sírásra, jajgatásra, gyászruhában való öltözésre hív, akkor öröm, vigasság, étel, ital van, és azt mondják: „együnk, igyunk, mert holnap úgyis meghalunk” (Ézs 22,13)

2. Kik palástot keresnek rút bűnöknek, és azt mondják: a) Nem lenne barátom, ha józan életet élnék. Felelet: (1) Lám, van a józan embernek is barátja. Neked részeges barát pedig nem kellene, akit amúgy is kerülnöd kell. (1Kor 5,13) (2) Szemléld a magad bolondságát, mint aki egy rossz ember barátságán – miként Ézsau egy kis eledelen – eladod elsőszülöttségednek boldogságát, melyért alávalónak tartatol. (Zsid 12,16) b) Magamét iszom, ha iszom. Isten eleget adott. Felelet: (1) A Lázár gazdágjának is volt bőségesen, és a sajátjából minden napon vígan lakott. Az asztaláról lehulló morzsát sem adta Lázárnak. Pokolba került. A te javaidon csak sáfár vagy. (Lk 16,1) Részed abból az, amit Isteneddel megeszel, megiszol, ruházkodsz. (2) A saját késseddel sem szabad magadat megölnöd. Így a saját boroddal sem szabad visszaélned.

Kívánod tudni, hogy meddig terjed ki a borral való élésed szabadsága?

1. Az úrvacsora evésében. (1Kor 11,25)

2. Orvoslásban. (Lk 10,34)

3. Gyenge erőd gyámolítására, mértékletesen. (1Tim 5,23)

4. Nagy nyomorúságodnak idején, vagy ritkán ihatsz vidámságig. (Zsolt 104,15) A bornak vidámságig való itala a megkeseredett szívűé, de a részegségig való terjedése az elveszendőé. (Péld 31,6) A vidámság után következik a megnehezedés, amely az első lépcsőfok a részegedéshez.

Aki bűn nélkül akar élni, az csak bor nélkül teheti?

Felelet: Ezen a világon ez nincs megtiltva, mindazáltal, aki mindenkor meglegedésig iszik bort, annyit költ, mint az, aki általában vizet iszik, de minden héten háromszor megrészegedik.

Rossz a házam népe és így bánatomban iszok.

Felelet: 1. Ha mindennap iszol, akkor nem igaz a kifogásod, hanem csak rászoktál. 2. Ki lehet náladnál rosszabb, aki részeges vagy. Talán ezért utáltak meg, és ezért háborog a házad népe. 3. Ez a büntetésed és ezt nem tudod bűnnel orvosolni, hanem megtéréssel (Préd 7,26) és jó példával. (1Pt 3,1)

Harmadik haszna: Intés

1. Él jőzan életet: meggondolva, hogy találhatsz a borban részegségen kívül is hasznot és gyönyörűséget. De, ha magadat a viláosság fiának tartod, jőzanság illet azért. Különben vigyázatlanságban találtatva legyőzetel. „Jőzanok legyetek, vigyázatok, mert a ti elenségetek az ördög, mint ordító oroszlán szerte jár, keresvén kit elnyeljen.” (1Pt 5,8)

2. Ne munkáldokj soha azon, hogy felebarátodat megrészegítsd, mert gyilkosságba esel, mivel a részegest lelki életétől megfosztod. (Gal 5,21)

HETI SZOLGÁLATI ALKALMAINK GYÜLEKEZETEINKBEN

HELYSÉG	KAPCSOLAT	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
Budapest	Sikó Mihály 06-1-322-9317		18:00 FB				9:30 IMA 10:30 IT 15:00 FB
Miskolc	Bagoly Gyula 06-46-412-558		17:30 NIM 18:00 FB				9:45 IMA 10:30 IT
Kaposvár	Bencs Miklós 06-82-712-489		18:00 FB				10:30 IT
Barót	Tókos Sándor 0267-377-369					18:00 FB	11:00 IT 18:00 FB
Brassó	Simon Szabolcs 0744-307-550			18:00 FB			11:30 IMA 12:00 IT
Erdőszentgyörgy	László Lehel 0723-630-793	17:00 FB	17:00 HIT				10:00 IT 17:00 FB
Kézdivásárhely	Simon Szabolcs 0744-307-550				17:00 FB		
Kolozsvár	Szász Attila 0264-450-567				17:00 EV	17:00 IMA	10:00 IT 18:00 FB
Marosvásárhely	Molnár Sándor 0265-225-561			17:00 NIM 18:00 FB			9:30 KIT 11:00 IT 17:00 FB 19:00 IMA
Nyárádszentanna	László Lehel 0723-630-793			17:00 HIT			
Rava	László Lehel 0723-630-793						14:30 IT 15:30 GYA
Petrozsény	Zólya Csaba 0723-395-260				14:00 FB		
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 0744-307-550		18:00 FB	18:00 IMA			9:30 IT 10:00 IT
Szamosújvár	Szász Attila 0723-368-408						14:30 IT (minden 2. héten)
Székelykeresztúr	Tamás Sándor 0723-332-053						8:30 IT
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 0266-210-211		18:30 IMA 19:00 FB		19:00 FO		10:00 IT 11:00 HIT 16:00 FB 18:00 FNA
Szováta	Kovács Ferenc 0265-577-592			18:00 FB			10:00 IT 15:00 GYA 17:00 FB
Vulkán	Zólya Csaba 0723-395-260		17:00 FB			11:00 GYA	10:00 IT 17:00 FB
Badaló	Demeter Géza 380-66-3488224			13:00 IMA 13:40 FB			13:00 IT
Beregszász	Lőrinc Bertalan 380-31-4142926	HÉTFŐ 17:00 IB	17:00 IMA 18:00 FB				10:00 IT
Búcsú	Lőrinc Bertalan 380-31-4142926				15:00 GYA		15:00 FB
Gát	Gál István 380-31-4176372			15:30 IMA 16:00 FB			10:00 IT 11:30 GYA 11:30 IB
Izсныéte	Lőrinc Bertalan 380-31-4142926	18:00 IB			17:00 IMA 18:00 FB		14:00 GYA 15:00 IT
Rafajna	Gál István 380-31-4176372			16:30 FB			14:00 IT
Zápszony	Gál István 380-31-4176372			18:00 FB	15:00 FB 16:00 IMA		12:00 GYA 15:30 IT 16:30 IB

IT – istentisztelet, KIT – kórházi istentisztelet, FB – felnőtt bibliaóra, IB – ifjúsági bibliaóra, IMA – gyülekezeti imaóra, NIM – női imaközösség, FNA – férfi- és női alkalom (külön), FO – fórumbeszélgetés, HIT – hitvallás tanulmányozás, GYIT – gyerekistentisztelet, GYA – gyerekalkalom, EV – evangelizáció

FELHÍVÁS

Örömmel vesszük tudomásul, hogy lapunk tartalma sok hívó testvérünknek segít a lelki- és hitbeli növekedésben. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy biztonságtételeikkel, cikkeikkel és egyéb írásaikkal járuljanak hozzá, hogy lapunk gazdagabb és színvonalasabb lehessen. Szeretnénk tehát bátorítani mindenkit, hogy kapcsolódjon a lap szerkesztéséhez és – nem utolsó sorban – terjesztéséhez.

A Szerkesztő